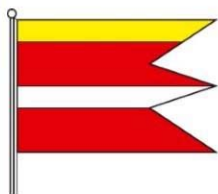
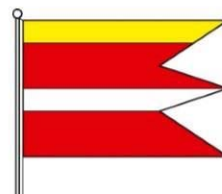

Program hospodárskeho a sociálneho

rozvoja

obce Jánovce

2014 - 2023

<u>0 Úvod</u>	3
<u>1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie PHSR</u>	4
<u>2 Základná situácia obce</u>	5
<u>3 Prírodné pomery</u>	7
<u>3.1 Litogeografické pomery</u>	7
<u>Geologická stavba územia</u>	7
<u>3.2 Morfogeografické pomery</u>	8
<u>3.3 Klímageografické pomery</u>	9
<u>3.4 Hydrogeografické pomery</u>	10
<u>3.5 Pedogeografická charakteristika</u>	11
<u>Pôdne druhy</u>	12
<u>Pôdne typy</u>	12
<u>3.6 Fytogeografická charakteristika</u>	13
<u>3.7 Zoogeografická charakteristika</u>	14
<u>3.8 Ochrana prírody</u>	15
<u>4 Socioekonomické pomery</u>	16
<u>4.1 Historický vývoj obce</u>	16
<u>4.2 Demografia</u>	18
<u>Vývoj počtu obyvateľov</u>	18
<u>Dynamika obyvateľstva</u>	19
<u>4.3 Hospodárstvo obce</u>	26
<u>Výrobná sféra</u>	26
<u>Nevýrobná sféra</u>	27
<u>4.4 Environmentálne problémy</u>	33
<u>5 Prieskum názorov obce</u>	34
<u>6 SWOT analýza</u>	39
<u>7 Obecný majetok</u>	42
<u>8 Programovacie obdobie 2007-2013</u>	43
<u>9 Programovacie obdobie 2014-2020</u>	44
<u>10 Vízia obce</u>	45
<u>11 Strategický cieľ</u>	46
<u>12 Akčný plán</u>	50
<u>13 Monitorovanie</u>	53
<u>14 Záver</u>	54
<u>15 Vypracovanie dokumentu</u>	56
<u>15 Použitá literatúra</u>	57

0 Úvod

Dokument „Program hospodárskeho sociálneho rozvoja obce Jánovce s výhľadom do roku 2021“ je strednodobý strategický dokument, ktorý na podmienkach hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je základným prostriedkom na naplnenie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Tento dokument vychádza zo zákona NR SR č. 539/ 2008 Z.z o podpore regionálneho rozvoja, ktorý zároveň definuje Program hospodárskeho sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci kompletnú analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné prúdy jej vývoja, ustanovenie dôležitých cieľov a prvoradé potreby a úlohy obce. Prvoradé potreby v rozvoji technickej a sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, v kultúre, vzdelaní, v rozvoji cestovného ruchu a ďalšie oblasti, ktoré je potrebné vykonávať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce. PHSR obce je súčasťou sústavy dokumentov: Národného strategického referenčného rámca jeho operačných programov a Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sa skladá z troch častí:

Analytická časť sa skladá z analýzy prírodných a socio- ekonomických podmienok územia. Záverom prvej časti je SWOT analýza, ktorá obsahuje silné a slabé stránky a taktiež príležitosti a ohrozenia skúmanej obce.

Strategická časť- na základe analýzy z prvej časti sa sformuje vízia, stručná predstava obce po dosiahnutí cieľov PHSR, obraz obce o 8 rokov. Cieľový stav v jednotlivých oblastiach, hodnotených vo SWOT analýze definuje strategické ciele.

Implementačná časť – Zásady, metodiky, riadenia, monitorovania, kontroly. Hlavnou kapitolou tretej časti je akčný plán. Ide o krátkodobý plán, ktorý zohľadňuje aktuálne, finančné a technické kapacity a poradie dôležitosti jednotlivých aktivít.

1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie PHSR

Podľa § 11 ods. 4.c Zákona č. 369 / 1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obecne zastupiteľstvo schvaľuje koncepcie jednotlivých oblastí života.

Úloha obecného zastupiteľstva v procese implementácie PHSR :

- schvaľuje rozpočet obce a následne jeho zmeny
- schvaľuje monitorovacie a hodnotiace správy
- schvaľuje akčný plán na stanovené roky
- schvaľuje spolufinancovanie projektov v prípade žiadania finančných prostriedkov z iných zdrojov

Z pohľadu inštitucionálneho zabezpečenia úlohu riadiaceho orgánu v prípade implementácie PHSR bude riadiť obecný úrad

Úlohy obecného úradu v procese implementácie PHSR:

- pripravuje a podáva žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov z iných zdrojov
- implementuje schválené projekty
- predkladá žiadosti o platbu
- implementuje projekty financované z rozpočtu obce
- monitoruje a vyhodnocuje akčný plán
- vypracúva pravidelné monitorovacie a hodnotiace správy
- predkladá monitorovacie a hodnotiace správy obecnému zastupiteľstvu

1.1 Financovanie regionálneho rozvoja SR

a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev

b) zo štátnych účelových fondov

c) z rozpočtov vyšších územných celkov

d) z rozpočtov obcí

e) z prostriedkov fyzických osôb

f) z prostriedkov právnických osôb

g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií

h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

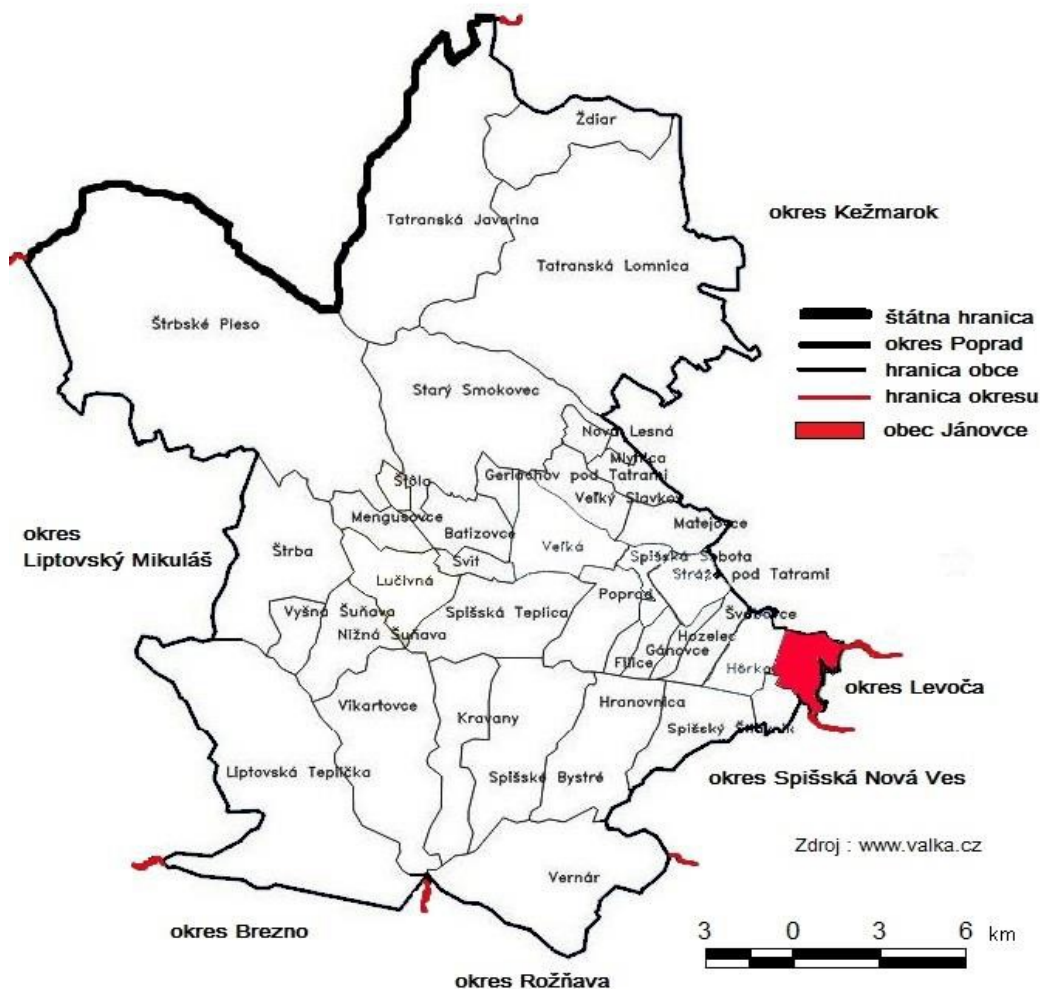
i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis

2 Základná situácia obce

Územie obce Jánovce sa rozprestiera 49°01' severnej geografickej šírky a 20°25' východnej geografickej dĺžky. Z hľadiska širšieho vymedzenia obec leží vo Východnej časti Slovenska. Obec patrí do Prešovského samosprávneho kraja a spadá do okresu Poprad (Mapa č. 1). Celková rozloha okresu je 1112 km² čo predstavuje 2,26 % z celkovej rozlohy Slovenskej republiky. Okres Poprad sa skladá z 19 obcí a troch miest. Celková rozloha obce Jánovce činí 9,68 km². Samotná obec zaberá 0,87 % celkovej rozlohy okresu Poprad. Obec leží v juhovýchodnej časti okresu.

Mapa č. 1 :

Širšie vymedzenie územia obce Jánovce

Nadmorská výška stredy obce je 585 m.n.m. Najnižší bod obce sa nachádza na juhovýchodnej hranici s obcou Spišský Štvrtok v blízkosti hlavnej cesty 560 m.n.m. Najvyšší bod obce

5 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jánovce 2014 -2023

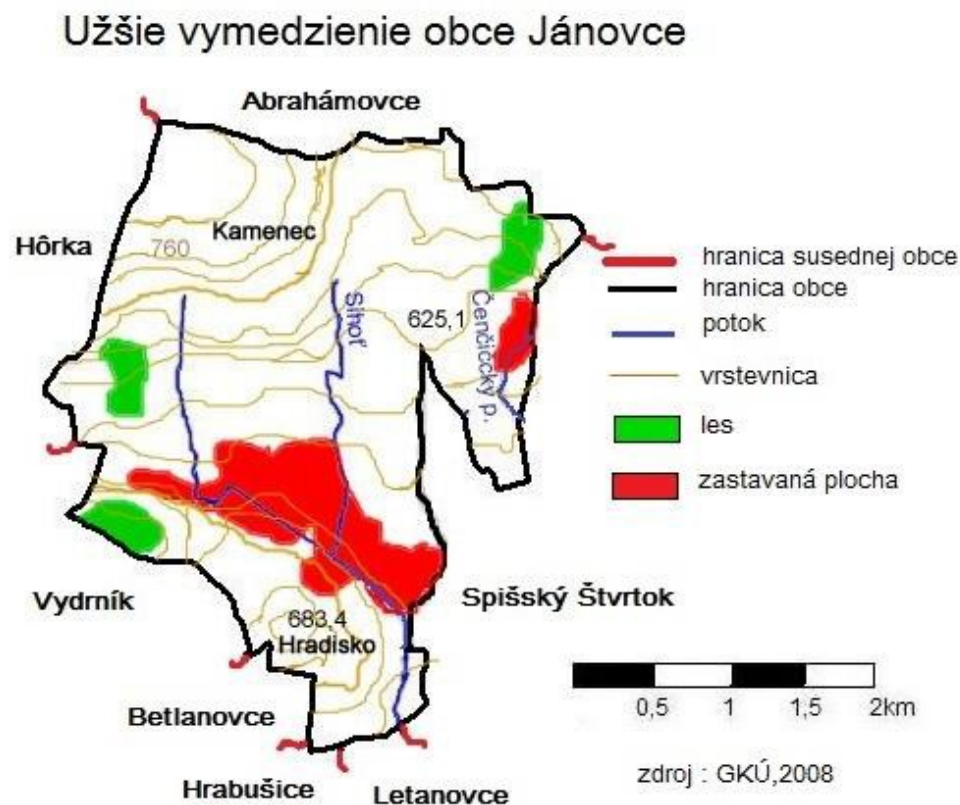
môžeme nájsť na severe územia v blízkosti hranice Abrahámovce 770 m.n.m. Najvyšším vrchom na území obce je vrch Kamenec nachádzajúci sa na severe územia v blízkosti Abrahámoviec (760 m. n.m.).

Napriek malej rozlohe obce, územie leží v štyroch geomorfologických celkoch. Na severe územia je to Podtatranská kotlina, na severovýchode Levočské vrchy, na juhu Kozie chrbty a na východe Hornádska kotlina.

Obec radíme k starším obciam na Slovensku. Jej prvá písomná zmienka siaha do obdobia stredovek do roku 1312.

Z administratívneho hľadiska obec susedí na severe s obcou Abrahámovce na juhu s obcami Letanovce, Hrabušice a Betlanovce, na východe s obcou Spišský Štvrtok a na západe s obcami Vydrník a Hôrka. Počet obyvateľov podľa evidencie obyvateľstva bol k 31.7.2014 1460 obyvateľov. Počtom obyvateľov ju radíme k stredne veľkým obciam na Slovensku.

Mapa č. 2 :

3. Prírodné pomery

3.1 Litogeografické pomery

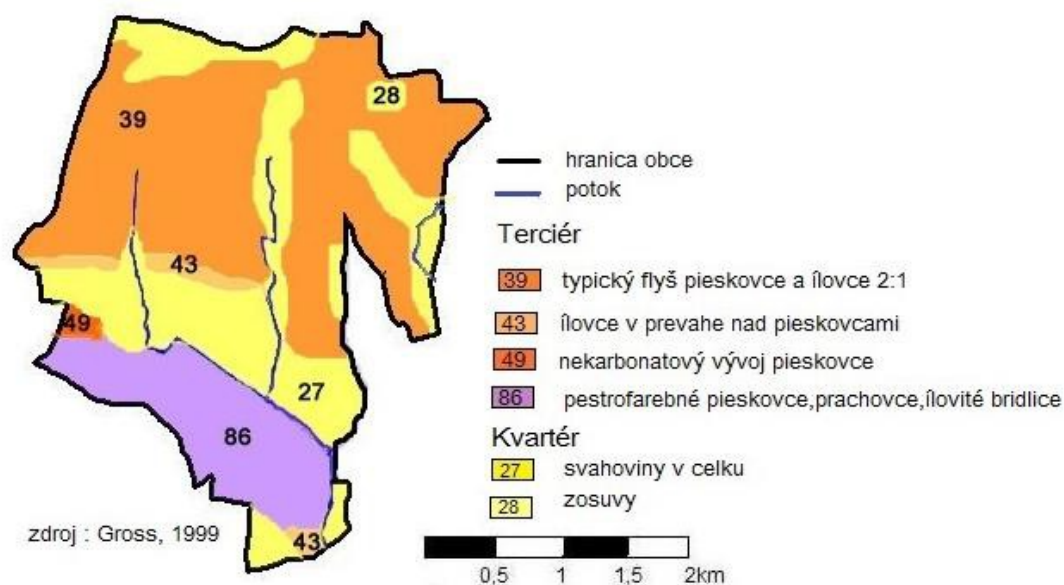
Obec Jánovce podľa Lukniša zaradujeme do Západných Karpát a tektonickej schémy do vnútrokarpatského paleogénu. Vnútrokarpatský paleogén označovaný aj ako centrálnokarpatský morský sedimentárny útvar, ktorý pokrýval celú severnú časť Vnútrotných Karpát od bradlového pásma až po Slovenské rudohorie.

Geologická stavba územia obce

Vymedzené územie je budované terciérnymi a kvartérnymi sedimentmi. Z terciérnych sedimentov má najväčšie zastúpenie typický flyš pieskovce a ílovce v pomere 2 :1, ktoré sa nachádzajú v severnej časti územia. Pieskovce zubereckého súvrstvia sú najčastejšie doskovité, na čerstvom lome modrosivé až zelenosivé, po navetraní hrdzavohnedé. Ich hrúbka je od 10 do 100 cm. Ílovce sú tenko bridličnato až lístkovito rozpadavé, modrosivé, zelenosivej až hnedej farby, premenlivo vápnité s bežnou siltovou až piesčitou prímiesou. Druhé najpočetnejšie terciérne sedimenty sú pestrofarebné pieskovce, prachovce, ílované bridlice. Zloženie medzi zrnitostnými stupňami prevládajú stredne až drobnozrnné pieskovce, pričom hrubozrnné pieskovce predstavujú iba 8 % zo všetkých. Zo sedimentárnych textúr prevláda v pieskovcoch gradačné (70 %) a horizontálne zvrstvenie (Mapa č. 3).

Mapa č. 3 :

Geologická stavba územia obce Jánovce

V jemnozrnných sedimentoch sú bežné bioturbačné textúry, čerinové zvrstvenia bahenné pukliny. Ďalšie terciárne sedimenty sa na území vyskytujú len v malom množstve. V centrálnej časti sa nachádza pás ílovcov v prevahe nad pieskovecami. Na západe územia nájdeme pieskovce nekarbonatového vývoja. Z kvartérnych sedimentov prevládajú na území svahoviny v celku. Tieto svahoviny sú roztrúsené po celom území obce. Ide o zmes svahovín a sutín, od balvanovito-blokovitých, kamenitých, piesčito- kamenitých a piesčitých cez hlinito-kamenité. Ich hrúbka presahuje viac ako 2 m. V malom množstve na severo východe územia sa vyskytujú zosuvy. Zosuvy sú viazané na zuberecké súvrstvie podtatranskej skupiny paleogénu obsahujúce ílovcové vrstvy, ktorých sklon zodpovedá približne sklonu svahov.

3.2 Morfogeografické pomery

Na základe rozdielnych geomorfologických charakteristík rozčleňujeme územie Slovenska na jednotlivé geomorfologické celky.

Územie obce Jánovce patrí do 4 geomorfologických celkov 2 kotliny, Levočské vrchy a Kozie chrbty.

Tabuľka č. 1 : Geomorfologické členenie územia obce Jánovce

Sústava	Alpsko-Himalájska			
pod sústava	Karpaty			
provincia	Západné Karpaty			
subprovincia	Vonkajšie Západné	Vnútorne Západné	Vnútorne Západné	Vnútorne Západné
oblasť	Podhôrno-magurská	Fatransko-tatranská	Fatransko-tatranská	Fatransko-tatranská
celok	Levočské vrchy	Hornádska kotlina	Podtatranská kotlina	Kozie chrbty
podcelok	Levočská planina	Medvedie chrbty	Popradská kotlina	Dúbrava
časť	Levočské úbočie	Levočská kotlina	Vrbovská pahorkatina	

Zdroj : Mazúr, Lukniš, 1986

Územím obce prechádza hranica dvoch kotlin. Hranica medzi Popradskou kotlinou a Hornádskou kotlinou nájdeme vo východnej časti obce medzi najvýchodnejším výbežkom Kozích chrbtov a juhozápadným výbežkom Levočských vrchov. Popradská kotlina je najvyššie položenou kotlinou na Slovensku. Jej nadmorská výška siaha k od 500 do 900 m.n.m. Štrbský prah ju rozdeľuje na Popradskú kotlinu a Liptovskú kotlinu. Podtatranská kotlina sa od ostatných kotlin líši prítomnosťou pleistocénnych terasovaných glacifluviálnych kužeľov. Mohutné kužele sa ukladali v glaciáloch na tokoch pritekajúcich zo zaľadnených Tatier a zatlačali hlavné kotlinové toky Biely Váh a Poprad na južný okraj kotliny k úpätiu Nízkyh

Tatier . V rámci Popradskej kotliny patrí obec do časti Vrbovskej pahorkatiny. Hornádska kotlina sa rozprestiera pod severovýchodnými svahmi Nízkyh Tatier. Členitosť povrchu vo východnej časti je viazaná na tvrdšie pieskovce. Poriečna roveň je zvyšok starého dna kotliny, ktoré sa zachovalo z obdobia treťohôr. Jej dnešný tvar daný sústavou plochých chrbtov, vytvoril Hornád, ktorý ju v štvrtohorách rozčlenil. Buduje ju vnútrokarpatský paleogénny flyš hrubý do 800 m, najmä pieskovce, bridlice a zlepenca. Obec v rámci Hornádskej kotliny patrí do podcelku Medvedie chrbty a do časti Levočskej kotliny.

Kozie vrchy sa tiahnu východozápadným smerom od obce až po Kráľovu Lehotu pri sútoku Bieleho a Čierneho Váhu. Reliéf pohoria má prevažne charakter vrchoviny. Pohorie je budované horninami chočského permu, prevažne melafýrmi. Celok Kozie chrbty predstavuje zníženú priečku, cez ktorú sa odohráva boj o rozvodie medzi Popradom a Hornádom. Kozie chrbty buduje kryštalinikum s obalovými jednotkami a člení sa na dva podcelky Važecký chrbát a Dúbrava. Územie obce patrí do podcelku Dúbrava, ktorý sa nedelí na žiadne časti.

Levočské vrchy hraničia na východe s pohoriami Branisko a Bachureň. V oboch prípadoch ide o pomerne krátku hranicu. Dlhšia je už hranica na severovýchode so Spišsko-šarišským medzihorím. Na severe je to opäť krátka hranica so Spišskou Magurou. Na východe prechádzajú Levočské vrchy do Podtatranskej kotliny a na juhu zase do Hornádskej kotliny. Kolačkovský chrbát“ v severnej časti a väčšie „Lubické predhorie“ v južnej časti. Levočské planiny zaberajú južnú časť Levočských vrchov a tvoria vlastne najbližšie okolie mesta Levoče zo severnej strany. Má taktiež dve časti. Väčšia časť Levočských planín sa nazýva „Levočské úbočie“. Rozprestierajú sa približne od obce Abrahámovce až po Nižný Slavkov. Z celku Levočské vrchy sa na sledovanom území rozprestiera Levočské planiny. Levočské planiny zaberá južnú časť Levočských vrchov a tvorí najbližšie okolie mesta Levoče zo severnej strany. V obci Jánovce sa planiny rozprestierajú v severnej časti. Z hľadiska najnižšej jednotky patrí územie do Levočského úbočia.

3.3 Klímageografické pomery

Podľa Lapina obec zaradujeme do chladnej klimatickej oblasti, do okrsku mierne chladného kde priemerne teploty vzduchu v mesiaci júl dosahujú 12 až 16°C a v mesiaci január sa priemerne hodnoty pohybujú -5°C. Počet letných dní v obci je menej ako 50. Priemerný úhrn zrážok 600 mm. Priemerná ročná výška snehovej pokrývky v obci dosahuje 10,7 cm a počet dní so snehovou pokrývkou v obci prekračuje hodnotu 100 dní.

3.4 Hydrogeografické pomery

Zastúpenie povrchových vôd tečúcich má v obci Čenčiský potok a potok Sihot'. Oba tieto potoky patria do úmoria Čierneho mora a do povodia rieky Hornád. Obec z hľadiska hydrogeografie je významná tým, že cez ňu sa tiahne rozvodie rozdeľujúce úmorie Baltského a Čierneho mora.

Rieka Hornád je 5 najdlhšia rieka na území Slovenska. Veľkosť povodia rieky Hornád je 4403 km². Rieka pramení juhozápadne od obce Vikartovce vo východnej časti Nízkych Tatier. Tečie krátko k severovýchodu, pod Hrabušicami sa obracia na juhovýchod, prediera sa kaňonmi Slovenského raja a ďalej Hornádkou kotlinou mení pri Kysaku definitívne smer na juh cez Košice až do Maďarska, kde ústi do rieky Slaná u mesta Ónod. Z celkovej dĺžky prechádza cez územie Slovenska 193 km. Dĺžka zjazdového toku je 145 km.

Rieka Hornád preteká cez osem okresov a to: Spišská Nová Ves, Košice, Košice-okolie, Gelnica, Prešov, Sabinov, Poprad a Bardejov.

Cez obec Jánovce pretekajú dva potoky. Prvý z nich potok Sihot' preteká stredom obce. Druhý potok Čenčiský preteká časťou Čenčice na východe územia obce. Potok Sihot' je prítokom potoka Brusník. Ide o ľavostranný prítok tohto potoka. Potok Sihot' sa do potoka Brusník vlieva v Hadušovciach časťou obce Spišské Tomašovce. Čenčiský potok sa najskôr vlieva do Štvrtockého potoka v západnej časti obce Spišský Štvrtok a následne Štvrtocký potok sa vlieva na tom istom mieste, kde potok Sihot' v časti Hadušovce do potoka Brusník.

Potok Brusník preteká okresom Spišská Nová Ves. Dĺžka potoka je okolo 16 km. Prameň potoka nájdeme v juhovýchodnej časti obce Vydrník v lokalite Kopence v približne v nadmorskej výške 560 m.n.m.

foto č. 1: potok Sihot' časť Machalovce

foto č. 2 : Čenčiský potok – T.F.

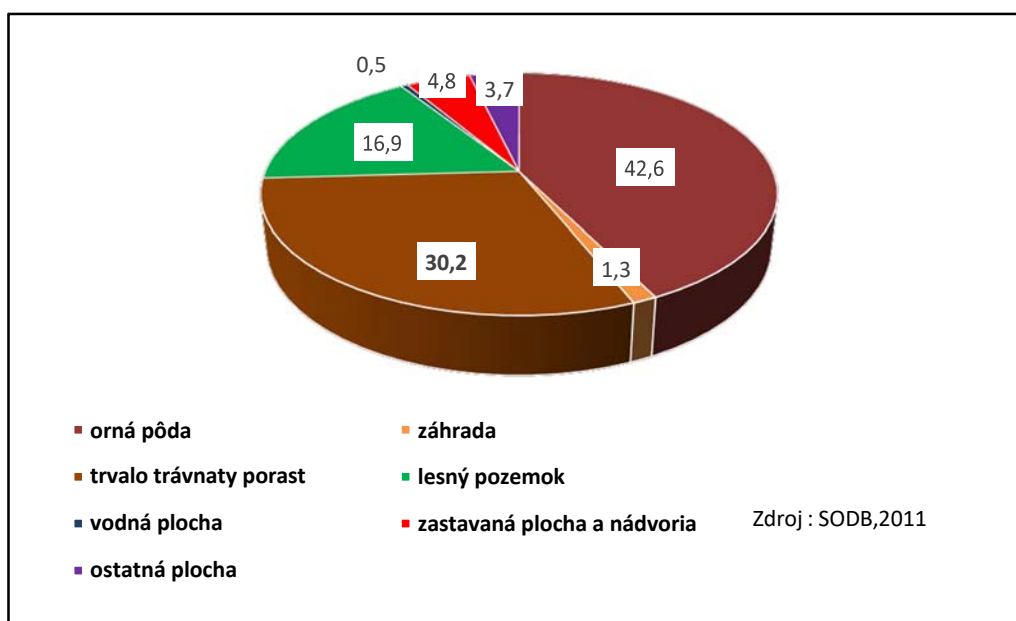
Minerálna prameň sa nachádza v časti Čenčice. Prameň využívajú miestny obyvatelia a aj so susedných obcí. Táto voda je pitná. V roku 2012 úrad verejného zdravotníctva so sídlom
10 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jánovce 2014-2023

v Poprade odobral vzorku vody z prameňa . Laboratórny rozbor vody nepreukázal mikrobiologickú závadnosť, ale chemickým rozborom bolo zistené, že naďalej pretrvávajú zvýšené hodnoty arzénu. Preto obzvlášť vo veľkom množstve by sa táto voda nemala piť.

3.5 Pedogeografické pomery

Celková rozloha obce Jánovce je 9 676 811 m². Z toho poľnohospodárska pôda zaberá 74,1 % z celkovej rozlohy čo predstavuje 7 166 828 m² (graf č. 1). Poľnohospodárska pôda sa člení na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty. Najväčšiu plochu zaberá orná pôda a to 42,6 % s hodnotou 4 116 708 m². Druhou výraznou zložkou v obci sú trvalo trávnaté porasty, ktoré dosahujú až 30,2 % čo je 2 926 981 m². Záhrady tvoria niečo iba 1,5 % čo je (123 139 m²).². Chmeľnice a vinice sa v obci nevyskytujú aj z hľadiska geografickej polohy, v ktorej sa obec nachádza.

Graf č. 1: Štruktúra pôdneho fondu obce Jánovce v %

Nepoľnohospodárska pôda tvorí 25,9 % celkovej rozlohy obce a to 2 509 983 m². Najväčšiu plochu v rámci nepoľnohospodárskej pôdy v obci zaberajú lesné pozemky 16,9 % a s plochou 1 635 060 m². Lesné pozemky sa nachádzajú v západnej a východnej časti územia. Druhou významnou zložkou nepoľnohospodárskej pôdy je zastavaná plocha a nádvorcia. Táto zložka tvorí 4,8 % územia (468 604 m²). Vodné plochy, ktoré zastupuje v obci najmä potok Sihot' a Čenčiský potok tvoria 0,5 % plochy čo je 42 863 m². Ostatné plochy ako sú definované v pôdnom fonde Slovenskej republiky zaberajú 3,7 % celkovej plochy čo predstavuje 363 456 m². Nepoľnohospodárska pôda, u ktorej je predpoklad nárastu výmery je zastavaná plocha.

Pôdne druhy

V obci Jánovce sa nachádzajú 3 pôdne druhy. Pôdny druh je dôležitým ukazovateľom kvality pôdy a jej úrodnosti. Najväčšie zastúpenie v obci majú stredne ťažké pôdy hlinité. Tento druh je roztrúsený takmer po celom území obce. Hlinité pôdy sú naše najúrodnejšie pôdy. Majú dostatočne vysoké hodnoty sorpčnej schopnosti, vodnej a vzdušnej kapacity, priepustnosti, infiltrácie a vzlínavosti. Tieto vlastnosti zaručujú týmto pôdam výbornú úrodnosť čo ich predurčuje na pestovanie plodín náročnejších na živiny. Takmer v rovnakom množstve v obci nájdeme stredne ťažké pôdy ílovito-hlinité. Výskyt týchto pôd je na rôznych častiach územia obce. V ílovito-hlinitých pôdach obsah častíc je <0,01 mm dosahuje od 45 % - 60 %. Typické pre tento druh je, že za vlhka mierne mažu prsty a sú stredne plastické. Posledným druhom vyskytujúcim sa prevažne na západe územia sú stredne ťažké pôdy – ľahšie piesočnato-hlinité. Tento druh je podobný hlinitým pôdam, avšak so zreteľným i keď nie dominantným obsahom piesku a pôdy sú slabo plastické.

Pôdne typy

V obci majú zastúpenie 3 pôdne typy. Najväčšiu plochu územia zaberajú kambizeme. Tieto pôdy sú označované aj ako hnedé lesné pôdy, ktoré vznikli na zvetralinách nekarbonatických horninách, napríklad na žule, pieskovcoch a andezitoch. Chemické zvetrávanie primárnych minerálov uvoľňuje Fe, ktorého zlúčeniny sfarbiajú pôdu do hneda. Najväčšie zastúpenie kambizem na území majú kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké. V obci nájdeme aj iné typy pôd kambizemých. Ďalšie zastúpenie a to najmä na severovýchode územia obce majú rendziny. Z rendzín ide o rendziny typické na výrazných svahoch: 12 - 25° stredne ťažké až ťažké. Redziny sú charakteristické pôdy na vápencoch a dolomitoch, väčšinou s tmavým humusovým horizontom pod ktorým je substrát B horizont zvetrávania. V blízkosti vodných tokov sa nachádzajú fluvizeme pôdy. Ide o skupinu pôd, ktorá vzniká iniciálnym pôdotvorným procesom, tlmovým či narúšaným rôznymi faktormi a podmienkami. Pôdy prevažne s ochrickým Ao- horizontom, silikátovým až karbonátovým bez ďalších diagnostických horizontov, s výnimkou glejového horizontu, občas s umbrickým (Au) horizontom a náznakmi ďalších horizontov. Fluvizeme inak povedané nivné pôda bývajú pravidelne zaplavované a hladina podzemnej vody je počas celého roka blízko povrchu.

3.6 Fytogeografické pomery

Podľa fytogeografického členenia od Plesníka obec Jánovce patrí do Ihličnatej zóny, do podzóny horskej, oblasti nešpecifikovanej a podoblasti Popradskej kotliny a Hornádskej kotliny. Z hľadiska prírodných pomerov je dôležité poznať potenciálnu prirodzenú vegetáciu daného územia. Potenciálna prirodzená vegetácia je takou vegetáciou, ktorá by sa vyvinula na určitom území za súčasných klimatických, edafických a hydrologických pomerov bez antropogénneho vplyvu. Z pohľadu potenciálnej prirodzenej vegetácie by sa takmer na celom území nachádzali lesy *Dubovo – hrabové lesy lipové*. Tieto lesy sa na Slovensku vyskytujú vo vnútrokarpatských kotlinách od 500 – 900 m.n.m. Obec leží v dvoch takýchto kotlinách Popradska a Hornádska kotlina. Stromový etáž je zastúpená dominantom *Quercus robur*, na vlhších stanovištiach aj *Picea abies*. V tejto vegetácii nestretáme hrab obyčajný. Je nahradený *Tilia cordata*, *Populus tremula*, *Fraxinus excelsior* a *Salix caprea*. Z krovín tu môžeme vidieť *Sorbus aucuaria*, *Lonicera xylosteum*, *Sambucus racemosa*. Bylinná etáž je tvorená oligotrofnými druhmi ako je chlpaňa hájna, lipnica hájna, starček Fuchsov a šalátovka múrová. Druhým vyskytujúcim spoločenstvom v obci by boli *Lužné lesy podhorské a horské*. Toto spoločenstvo nájdeme na severe územia obce. Tieto lesy sa vyskytovali na území, ktoré je podmáčané podzemnou vodou. Na pobreží horských bystrín by sa tiahli úzke, často pretŕhané pásy porastov s vrbou sivou (*Salix eleagnos*) a vrbou purpurovou (*Salix purpurea*).

Posledné spoločenstvo potenciálnej vegetácie sú dubovo subxerothermofilné a borovicové xerofilné lesy. Tie sa v menšom množstve by vyskytovali na západe a východe územia. Toto spoločenstvo sa vyskytuje v Hornádskej kotline na vápnomilnejších flyšoch. Do popredia tu vystupujú druhy ako *Carex montana*, *Brachypodium pinnatum* a časté sú druhy mezofilných lesov. Zloženie bylinného porastu je premenlivé a pod vplyvom kontaktných spoločenstiev (polia, lúky, pasienky a pod.), uplatňujú sa predovšetkým hygrofilné a nitrofilné druhy. Na suchších miestach sa vo väčšom množstve vyskytuje podbelica alpínska (*Homogyne alpina*), brúsňa pravá (*Vaccinium vitis-idaea*) a fialka voňavá (*Viola odorata*). Rastliny, ktoré sa vyskytujú na vlhkejších stanovištiach machy a lišajníky (*Lycopodium a Sphagnum*). Na svetlých močaristých pôdach nájdeme záružlie močiarne horské (*Caltha laeta*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*). Aj typické jarné kvietky môžeme nájsť území obce podbeľ liečivý (*Tusilago farfara*), prvosenka (*Primula veris*) a púpava lekárska (*Taraxacum officinale*). Medzi bylinami dominujú praslička lesná (*Equisetum sylvaticum*) a smlz chlpkatý (*Calamagrotis villosa*).

3.7 Zoogeografická charakteristika

V rámci zoogeografického členenia terestrického biocyklu podľa Jedličku obec Jánovce zaradujeme do provincie listnatých lesov a do podkarpatského úseku. Z hľadiska limnického biocyklu obec patrí do Atlantickkej provincie a popradského okresu.

Živočíšne spoločenstvá sú priamo viazané na rastlinstvo a určované ďalšími prírodnými podmienkami, podobne ako aj antropogénnymi činiteľmi. Živočíchy žijúce na území Jánoviec rozdeľujeme podľa Lauka do nasledujúcich spoločenstiev: živočíšne spoločenstvo lesov, živočíšne spoločenstvo polí a lúk, živočíšne spoločenstvo vôd, močiarov a brehov, živočíšne spoločenstvo ľudských sídlisk. Veľké množstvo druhov, tzv. arboricolné živočíchy, sú prispôsobené životu na stromoch. Na ihličnatých stromoch sa nachádza bezkrídla kobyľka smreková (*Barbitistes constrictus*). Z rastlinných vošiek sú na ihličnaté stromy viazané medovice z rodu *Cinara*. Ihličím sa živia húsenice motýľa mníšky obyčajnej (*Lymantria monacha*). Na drevo ihličnatých hôr je viazaný lykožrút smrekový (*Ips typographus*) a fuzáč smrekový (*Monochamus sutor*). Špecifickými biotopmi sú poľné hôrky a kroviny, kde sa vyskytujú druhy zo spoločenstva hôr, no taktiež i zo spoločenstva polí. Druhové zloženie fauny týchto biotopov je najpestrejšie, a teda z hľadiska ochrany fauny i najdôležitejšie. Poľné hôrky sa v chotári Charakteristickými druhy sú tu: jež obyčajný (*Erinaceus europeus*), hranostaj obyčajný (*Mustella erminea*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), lasica obyčajná (*Mustella nivalis*). Charakteristickým druhom červov je dažďovka zemná (*Lumbricus terrestris*). Častým druhom hmyzu je ucholak obyčajný (*Forficula auricularia*). Chrobáky zastupujú okrem iných, bzdocha kapustová (*Euryde ma oleraceum*, či bystruška medená (*Carabus cancelátus*)). V poľných biotopoch je z obojživelníkov charakteristická ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a ropucha zelená (*Bufo viridis*). Plazy sú zastúpené vretenicou obyčajnou (*Vipera berus*), na vlhkých miestach užovkou obyčajnou (*Natrix natrix*). Motýle majú veľké zastúpenie rôznych babôčok, žltáčik, vidlochvost, jasoň, perlovec, súmračník, hnedáčik, mlynárik, očkan, modráčik, priadkovec, mora a obalovač. Z dvojkrídlového hmyzu sú najznámejšie mucha domáca (*Musca domestica*), bzučivka zlatá (*Lucilia Caesar*), bzučivka červenohlavá (*Callyphora vomitoria*, ovad hovädzí (*Tabanus bovinus*), komár piskľavý (*Culex pipiens*). Rovnokrídlovce zastupujú kobyľky, svrčky. Najznámejším blankokrídlovým hmyzom je včela medonostná.

3.8 Ochrana prírody

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prípadne dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy. Osobitná ochrana prírody sa realizuje územnou ochranou vo vymedzenom území, druhovou ochranou rastlín, živočíchov, nerastov, skamenelín a ochranou drevín (<http://www.enviro.gov.sk/>). Jednotlivé chránené objekty majú rozdielne prírodovedné a kultúrno-spoločenské hodnoty, teda aj poslanie. Podľa toho ich kategorizuje Zákon o ochrane prírody č. 543/2002.

V obci v roku 1996 boli zistené tieto chránené druhy, ktoré môžeme stretnúť na území obce : horec krížatý (*Gentiana crucatia*), horec luskačovitý (*Gentiana asclepiadea*), ľan žltý (*Linum flavum*), ktorý sa vyskytuje na jednej lokalite na teplomilnejšom stanovišti, ostica žltá (*Clarex flava*) – vyskytuje sa na vlhších lúkach a mokradiach. Je predpoklad, že na území obce sa vyskytujú aj iné druhy, ktoré zaraďujeme medzi chránené a ohrozené druhy. Z floristického hľadiska veľmi zaujímavé lokality (Bodrožka, Hradisko, Nad Jánovcami, brehové porasty tokov a mokradné spoločenstva)

Na územie obce nezasahuje ani jedno z chránených území Natura 2000. Najbližšie chránené územie nájdeme v susednej obci Letanovce. Na územie obce zasahuje Národný park Slovenský raj.

4. Socioekonomické pomery

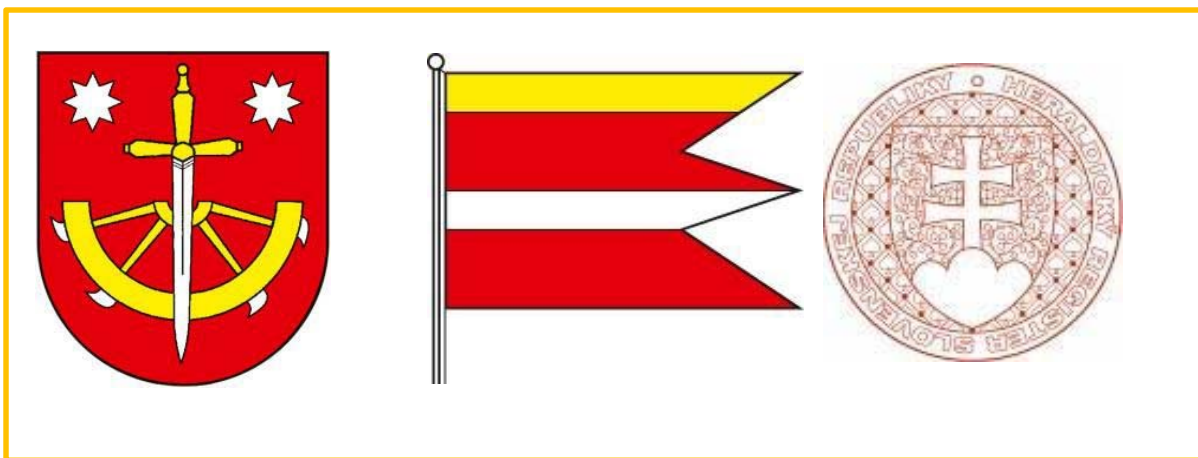
4.1 Historický vývoj obce

Obce Jánovce, Machalovce a Čenčice podľa starších historických prameňov vznikli ako sídliská, gemerských strážcov uhorských-poľských hraníc”. Obec Jánovce sa skladá z troch častí, ktoré v minulosti boli samostatné obce. Preto základný údaj akou je písomná zmienka obce pozostáva z troch rokov. Prvá písomná zmienka Machaloviec pochádza z roku 1260, druhá obec Čenčice 1274 a posledná časť Jánovce 1312. Zaujímavosťou je, že v časti Machalovce bola evidovaná do 14. storočia zaniknutá osada Štefkovce. V starších listinách nájdeme rôzne názvy obce Machalovce: Mochol, villa Marsillii, villa Marcelli. Pravdepodobne názov obce vznikol z krstného mena Machal, čo by mohlo byť podoba krstného mena Michal z obdobia pred tatarským vpádom. V listinách týkajúcich sa Jánoviec sa uvádza, že dostali svoj názov podľa pôvodného patróna kostola sv. Jána Krstiteľa. Poslednou z troch bývalých obcí čo tvoria súčasť Jánoviec sú Čenčice. Obec Čenčice bola pravdepodobne pomenovaná podľa Csantha, ktorý bol jeden z majiteľov obce.

Život obyvateľov týchto troch dedín bol bitkou pri Moháči a Habsburskými povstaniami výrazne poznamenaný. Odlišnosti vývoja medzi Jánovcami a ostatnými dvoma obcami sú zreteľné z dôvodu ich rozdielného právneho postavenia. Jánovce patrili do Spišskej stolice a v prvej polovici 16. storočia boli klasickou poddanou dedinou patriacou majiteľom Spišského hradu. Machalovce a Čenčice ostali súčasťou Stolice X spišských kopijníkov, až do jej zlúčenia s veľkou Spišskou stolicou v roku 1803. Hlavnými predstaviteľmi obcí boli richtári, ktorý s pomocou prisázných vykonávali dozor a správu nad majetkom obce i jej obyvateľmi. V roku 1793 si dali Jánovce na overovanie dokumentov vyhotoviť vlastné pečatidlo s obrazom patrónky chrámu sv. Kataríny Alexandrijskej, ktoré používali až do 2. polovice 19. storočia. Zmena v obecných pečiatkach od 70. rokov 19. storočia, kde nemecké texty boli vymenené maďarskými a došlo aj k následnému pomadžarčaniu obcí. Čenčice sú od roku 1863 zmenené na Csontfalvu a Jánovce od roku 1892 na Szepesjánosfalu. V roku 1913 boli Čenčice ako osada pričlenená k Machalovciam. Čo sa týka národnostného zloženia tak najslovenskejšie boli jednoznačne Jánovce. Začiatkom 20. storočia dochádzalo k sporom medzi Machalovcami a Jánovcami ohľadne výšky príspevku na školu, keď Jánovčania požadovali od Machalovčanov tretinu výdavkov. Rok 1962 bol poznačený viacerými živelnými pohromami snehovou víchricou a dážď s vetrom, ktorý zničil výraznú časť lesa. 1.1. 1964 došlo k zlúčeniu obcí Jánovce a Machalovce. Dňa 14. 6.1964 prvé spoločné voľby.

Symboly obce

Najvýznamnejšie identifikačné symboly obce predstavujú erb obce, vlajka a pečať. Na tvorbu každého z nich sa vzťahujú osobitné po stáročia tradované a rešpektované pravidlá a zvyklosti. Všetky obecné symboly používané dodnes boli vyhotovené v roku 1996. Ako väčšinám obci na Spiši aj symboly obce Jánovce navrhol spišský historik a heraldik PhDr. František Žifčák. Opis erbu obce Jánovce: v červenom štíte dolná polovica zlatého striebrozubého kola, prekrytá strieborným skloneným mečom so zlatou rukoväťou horných rohoch štítu po jednej striebornej osemcípej hviezde. Vlajka je odvodená od obecného erbu. Na vlajke sú zobrazené 3 farby v pomere žltá (1/6), červená (2/6), biela (1/6), červená (2/6). Tieto symboly boli zapísané do heraldického registra SR 17.10. 1996. Atribúty sv. Kataríny patrónky miestneho chrámu inšpirujúce sa pečaťou obce Jánovce z roku 1793, kde je umiestnená postava svätice.

Symboly obce – erb, vlajka, pečať

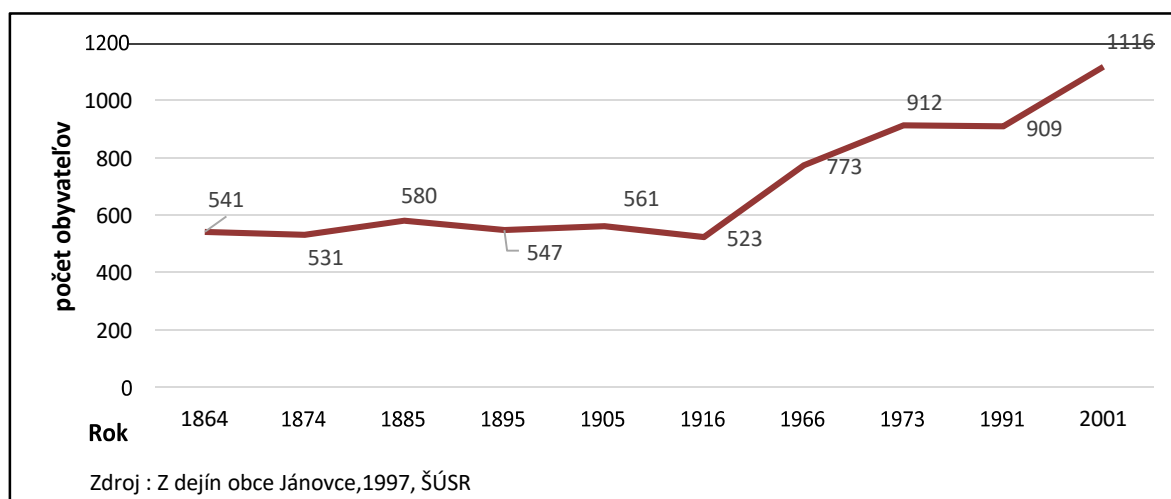
zdroj : heraldický register SR

4.2. Demografia

Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov obce je ovplyvnený viacerými faktormi. Na vývoj počtu obyvateľov vplývajú niekoľko činiteľov a najmä historické udalosti. Vývoj počtu obyvateľov ma nepravidelný priebeh. Graf č. 2 nám znázorňuje vývoj počtu obyvateľov za vybrané roky od 1864 až po rok 2001. Údaje v 19. storočí sme museli spočítavať do jedného celku, nakoľko každá z troch obcí bola samostatná. Nepravidelný rast počtu obyvateľov sa prejavuje najmä v období 19. storočia a začiatkom 20. storočia, kde dochádza k vysokému nárastu a následnému klesaniu počtu obyvateľov. Veľký rast obyvateľov môžeme sledovať v období rokov 1874- 1885. Počet obyvateľov sa zvýšil o 50 obyvateľov z 531 na 580 čo je pre toto obdobie výrazný rast. Naopak klesajúcu tendenciu sme zaznamenali v roku 1895, kde klesol počet obyvateľov o 33 na 547 obyvateľov. Ďalší výrazný pokles môžeme vidieť začiatkom 20. storočia 1905 – 1916 (38 obyvateľov). Najvyšší nárast obec zaznamenala v rokoch 1991-2001, kde tak za krátke obdobie počet obyvateľov narástol až o 207. Zanedbateľný pokles bol ešte v období 1973-1991 a to 3. Vysoký nárast obec ešte zaznamenala v rokoch 1966- 1973 až o 139.

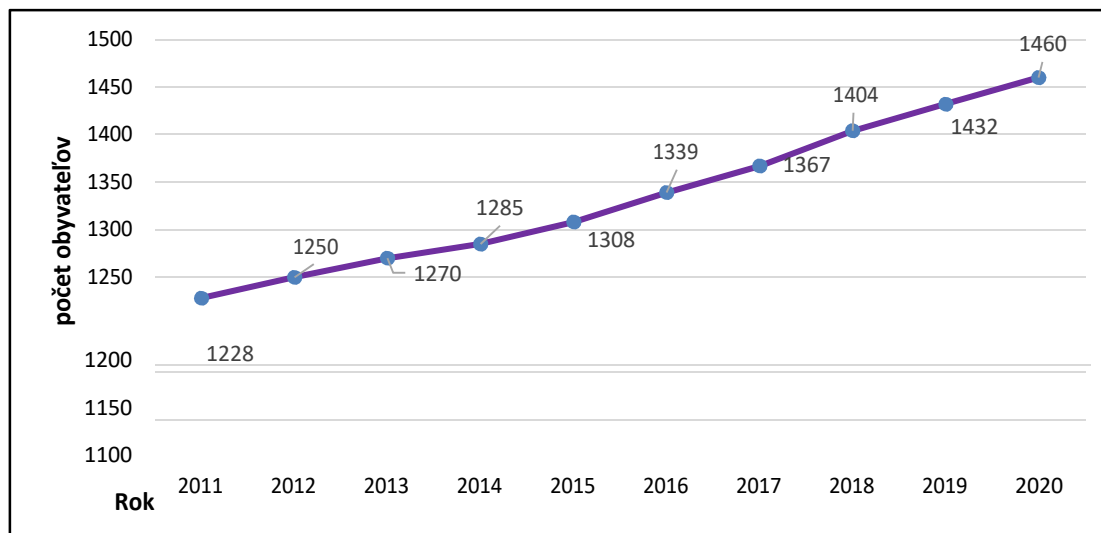
Graf č. 2 : Vývoj počtu obyvateľov obce Jánovce za vybrané obdobie

Priaznivý vývoj obyvateľstva pokračuje aj v nasledujúcom období. Počet obyvateľov má stúpajúcu tendenciu. Sledované obdobie rokov 2014 až 2020 zaznamenal za obdobie 10 rokov výrazný nárast a to až o 232 obyvateľov. Tento nárast je spôsobený najmä priaznivým prirodzeným prírastkom. Ak sa pozrieme na graf č. 3 môžeme vidieť, že najväčší nárast v priebehu roka 37 nastal v období 2018-2019. Druhým výrazným nárastom bolo obdobie

2016-2017, kde nárast počtu obyvateľov sa zvýšil o 31. Za ním nasleduje posledné sledované obdobie 2019- 2020 nárast dosiahol hodnotu 28. Najnižší nárast môžeme vidieť v období 2015-2016, kde oproti ostatným rokom dosiahol nárast iba 15.

Graf č. 3 : Vývoj počtu obyvateľov obce Jánovce 2011 - 2020

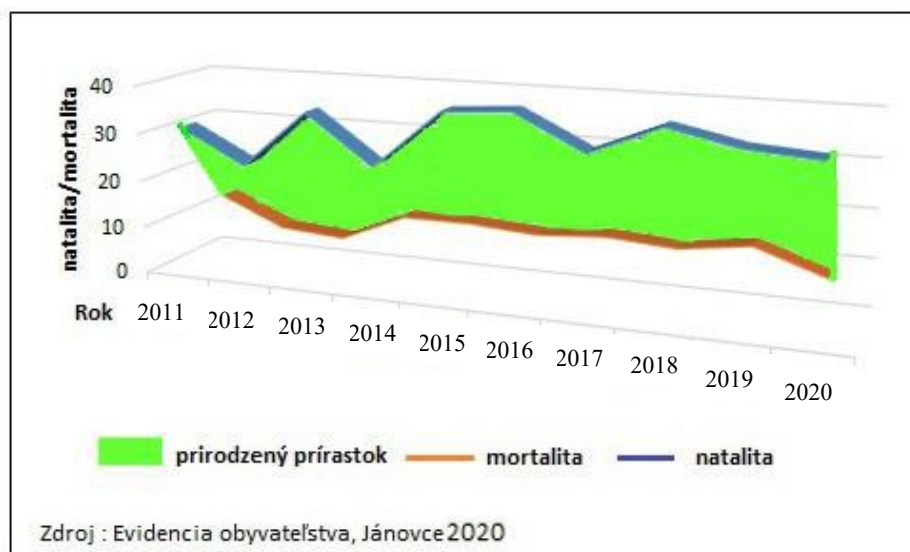

zdroj: Evidencia obyvateľstva Jánovce, 2020

Dynamika obyvateľstva

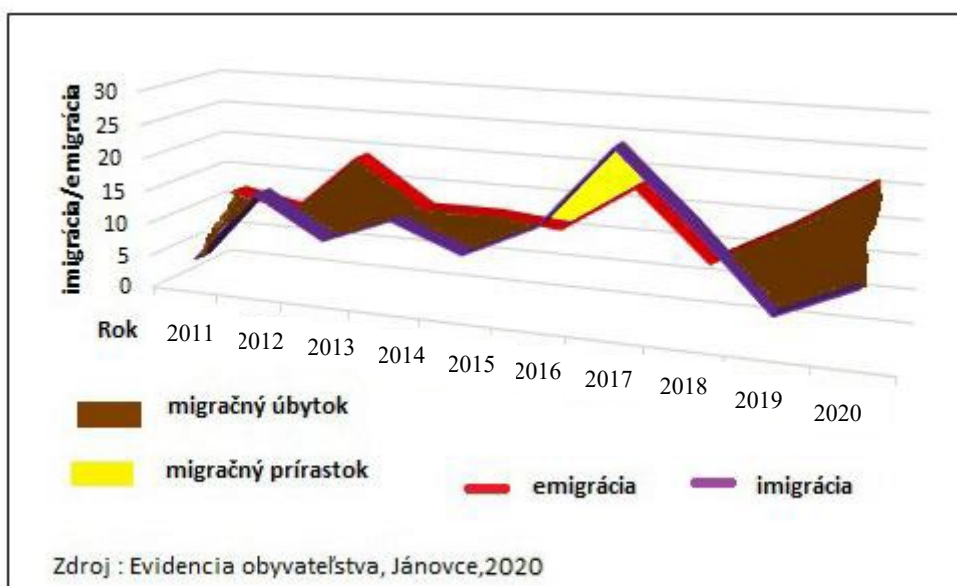
Dynamiku obyvateľstva na prvom mieste predstavuje prirodzený pohyb obyvateľstva. Prirodzený pohyb zahŕňa populačné procesy, ktoré súvisia s rozmnožovaním a odumieraním obyvateľstva. Hlavnými procesmi tohto pohybu sú pôrodnosť (natalita) a úmrtnosť (mortalita) obyvateľstva. Pôrodnosť je základný populačný proces, na báze ktorého sa formuje reprodukcia obyvateľstva.

Graf č. 4 : Prirodzený pohyb obyvateľstva obce Jánovce 2011-2020

Na grafe č. 4 môžeme sledovať, že za obdobie 10 rokov dochádza v obci iba k prirodzenému prírastku. Pre vývoj obyvateľstva je to veľmi dobrý jav. V roku 2016 sa najviac detí narodilo a to až 39. Na stredné veľkú obec je to dosť veľké číslo. V rokoch 2015 a 2018 bol rovnaký počet narodených a to 38. Ani v ostatných rokoch počet narodených nebol zanedbateľný. Najnižšia natalita bola dosiahnutá v roku 2012 a to 24 narodených. Opačným javom natality je mortalita. Ta najvyššiu hodnotu dosiahla v rokoch 2011 a 2019 a to 13 zomrelých. Za ním nasledovali roky 2014 a 2017 po 12 zomrelých. Najnižšia mortalita bola zaznamenaná v roku 2013, kde počet zomrelých bol 6.

Graf č. 5 : Migračný pohyb obyvateľstva obce Jánovce 2011 -2020

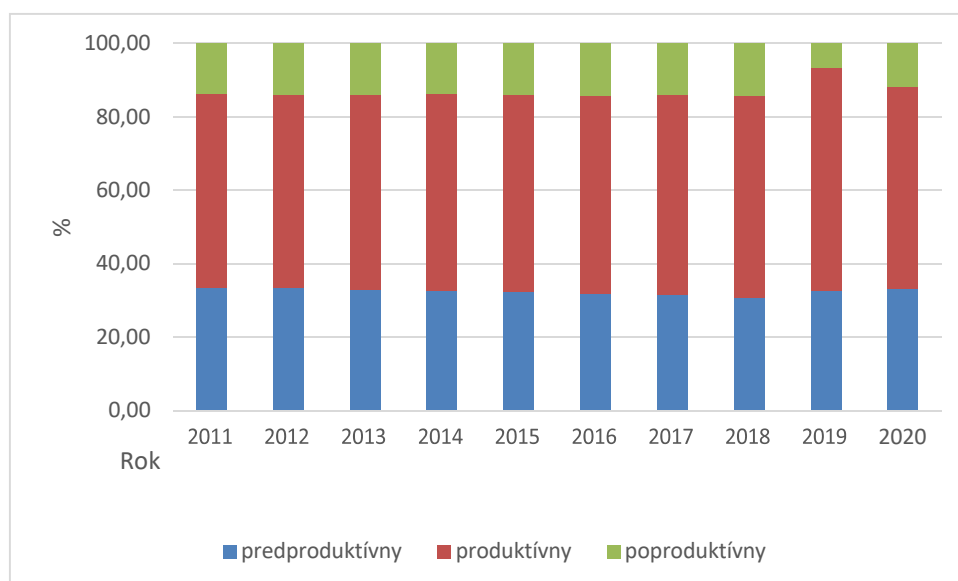

Na grafe č. 5 môžeme vidieť, že v rámci migračného pohybu vo väčšej miere v obci dochádza k migračnému úbytku. V rokoch 2012, 2016, 2017 a 2018 dochádza v obci k migračnému prírastku. Najviac obyvateľov sa prisťahovalo v roku 2017 a to 26. Naopak najmenej prisťahovaných bolo v roku 2011 a to iba 4. V roku 2019 počet prisťahovaných dosiahol 5. V rokoch 2013 a 2015 sa do obce prisťahovalo 9 ľudí. V ostatnom období počet prisťahovaných presiahol hodnotu 10. Najväčšiu emigráciu obec zaznamenala v roku 2020 a to 21 emigrantov. Za ním nasledoval rok 2013 s počtom emigrantov 19. V roku 2017 dosiahol ešte obec výraznú emigráciu 18. V ostatných rokoch sa emigrácia pohybovala okolo hodnoty 14 emigrantov. S pohľadu migračného prírastku obec dosiahla najvyšší v roku 2017 a 2018 a to 8. Za ním nasledoval rok 2012, ktorého migračný prírastok mal hodnotu 5. Naopak najvyšší migračný úbytok obec dosiahla v poslednom sledovanom období v roku 2020 a to 11. Za ním nasledoval rok 2013 (10) a 2019 s hodnotou 9.

Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Veková štruktúra každej populácie je výsledkom predchádzajúceho vývoja úrovne pôrodnosti, úmrtnosti a migrácií minulých rokov. Okrem toho ovplyvňuje aj ďalšie demografické procesy ako sú sobášnosť, mieru ekonomickej aktivity obyvateľstva a s tým súvisiacu základňu pracovných síl.

Graf č. 6 : Štruktúra obyvateľstva obce Jánovce podľa produktívnych vekových skupín za obdobie rokov 2011 – 2020

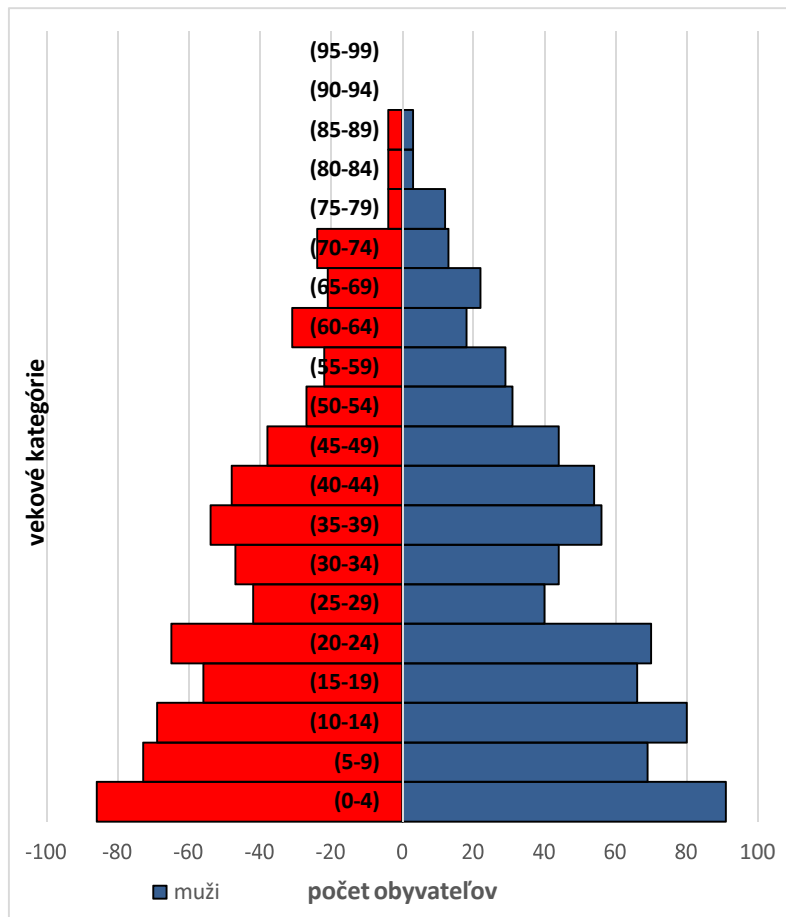

Zdroj : ŠÚSR,2020

V obci Jánovce najväčšie percento v sledovanom období 10 rokov má produktívna zložka obyvateľstva. Ako môžeme vidieť na grafe č. 6 najväčšiu hodnotu dosahuje v roku 2018, kde hodnota tejto zložky sa vyšplhala na 60,63 %. V ostatných rokoch táto zložka dosahuje hodnoty od 52,65 % až po 55,15 %. Do produktívneho veku zaraďujeme obyvateľstvo od 15 po 59 rokov. Najnižšiu hodnotu produktívneho veku obec zaznamenala v roku 2010. Druhou početnou vekovou skupinou je predproduktívna do ktorej radíme vek od 0 po 14 rokov. Táto skupina sa pohybovala v rozmedzí hodnôt 30,82 % až po 33,60 %. Najvyššia hodnota bola nameraná v roku 2010, kedy bola najmenšia hodnota produktívneho veku. Naopak najnižšie percento bolo dosiahnuté v roku 2017. Najmenej početná skupina tzv. dôchodcov sa nazýva poproduktívna zložka. Hodnoty tejto zložky vystúpili od 6,62 % po 14, 17 %. Najnižšia nameraná hodnota bola v roku 2018, kedy bola najvyššia hodnota produktívneho veku. Najvyššia percento stretáme v roku 2017.

Podľa Mládeka najčastejšie používaný spôsob interpretácie vekovej štruktúry obyvateľstva podáva veková pyramída. Umožňuje tiež grafické zobrazenie štruktúry obyvateľstva podľa pohlavia. Jej podstatou sú dva spojené grafy – histogramy početnosti mužov a žien. Ľavá časť zobrazuje hodnoty pre mužské obyvateľstvo, pravá pre ženské. Veková pyramída sa zostrojuje pre jednotlivé vekové ročníky obyvateľstva alebo pre 5-ročné vekové kategórie.

Graf č. 7 : Veková pyramída obce Jánovce 2020

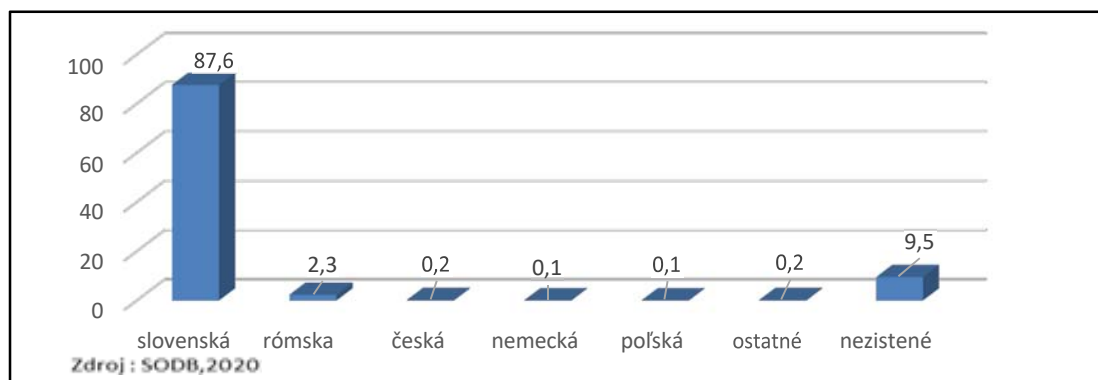
Zdroj : Evidencia obyvateľstva Jánovce, 2020

Z nasledujúceho grafu č. 7 je vidieť, že v obci ide o stacionárny typ vekovej štruktúry, v ktorom sa pomaly detská zložka dostáva do rovnováhy s reprodukčnou zložkou. Najpočetnejšia skupina je ta najmladšia (0-4 rokov). Mužov je v tejto skupine 91 a žien 86. Na tomto môžeme vidieť, že v obci Jánovce sa v posledných rokoch narodilo veľké množstvo detí. Druhou najpočetnejšou skupinou je (10-14 rokov). Tu je výrazný rozdiel medzi mužskou a ženskou populáciou. Mužov je v tejto skupine 80 oproti ženám 69. Najnižšiu populáciu má veková kategória ta najstaršia 85 - 89 rokov spolu so skupinou 80 - 84 rokov. V tejto skupine prevládajú ženy, ktorých je 4 a muži sú traja. Posledné vekové kategórie nemajú v obci zastúpenie 95 - 99 rokov a 90 - 94 rokov.

Obyvateľstvo podľa kultúrnych znakov

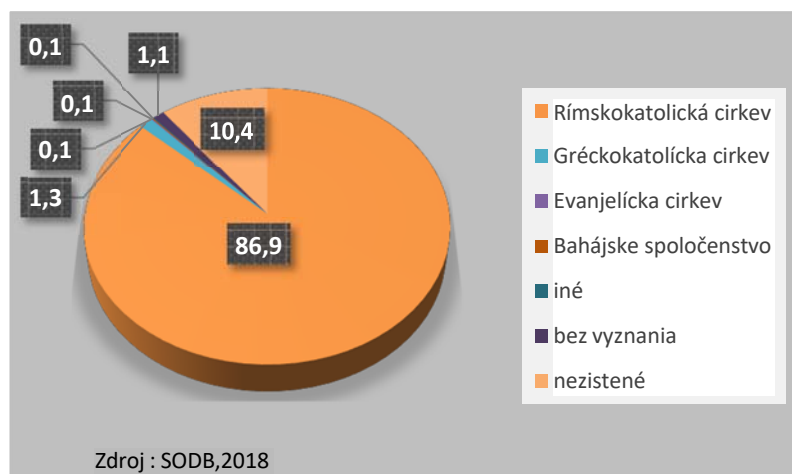
História a geografická poloha sú v obci Jánovce hlavnými faktormi vplývajúce na národnostné zloženie obyvateľov obce. Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2018 má najväčšie zastúpenie Slovenská národnosť a to 87,6 % (graf č.8). Druhou najväčšou národnosťou je rómska, ktorá v obci dosiahla 2,3 %. Národnosti z minimálnym percentuálnym zastúpením 0,2 a 0,1 % majú česká, nemecká a poľská. Podľa SODB 2011 ostatné národnosti mali 0,2 % zastúpenie. Pri sčítaní obyvateľov sa u 9,5 % obyvateľov nepodarilo zistiť ich národnosť.

Graf č. 8 : Obyvateľstvo obce Jánovce podľa národnosti v %

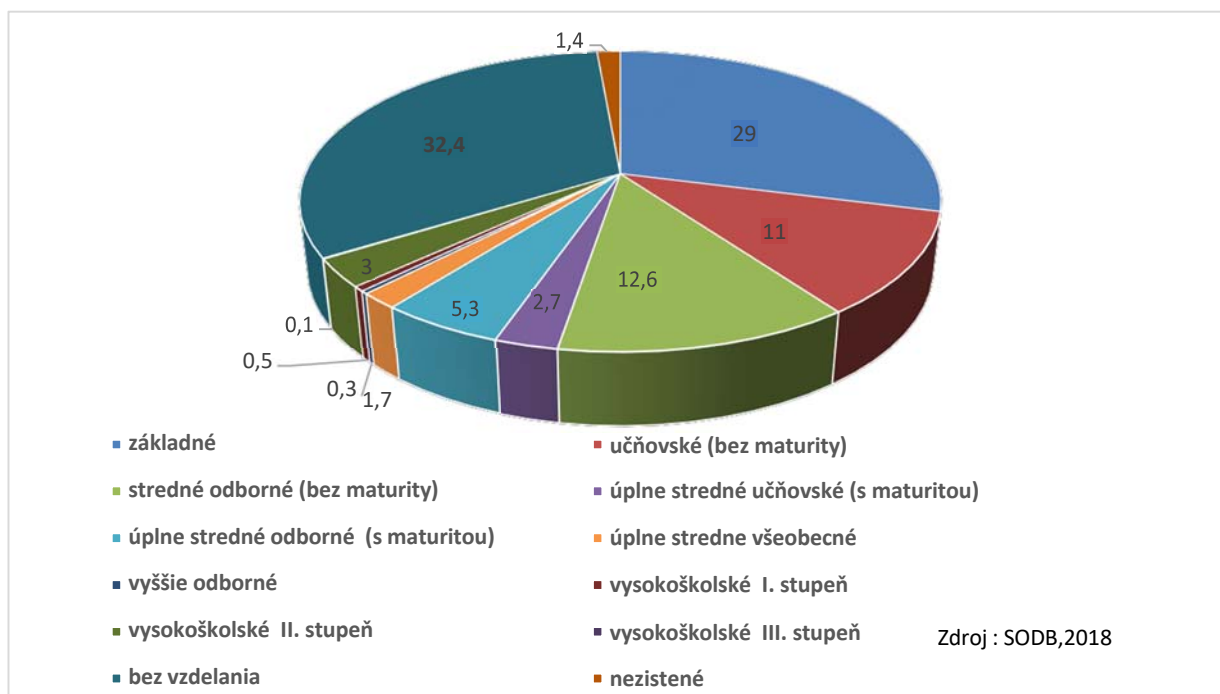
Ďalším kultúrnym znakom obyvateľov obce je vierovyznanie. Dominantným vierovyznaním v obci je Rímskokatolícke s hodnotou 86,9 %. Druhým najpočetnejším vierovyznaním v obci je Gréckokatolícka cirkev, ktorá dosiahla 1,3 %. V obci sa vyskytuje ešte aj Bahájske spoločenstvo (0,1 %) a Evanjelická cirkev (0,1 %). U viac ako 10,5 % obyvateľov sa nepodarilo zistiť ich vierovyznanie. Bez vyznania je 1,1 % obyvateľstva obce. Iné vierovyznanie ako uvádza SODB 2018 dosiahlo 0,1 %.

Graf. č 9 : Obyvateľstvo obce Jánovce podľa vierovyznania v %

Vzdelanie je považované za jedno z najdôležitejších faktorov, ktorý sa viaže na priaznivý vývoj územia a to nielen z ekonomického, ale aj z kultúrneho hľadiska. Z tohto hľadiska obec Jánovce veľmi nevykiká. Podľa SODB 2018 najväčšie percentuálne zastúpenie obyvateľstvo bez vzdelanie s 32,4 %. O niečo menšie zastúpenie dosahuje obyvateľstvo základné 29 %. Celkom veľké zastúpenie má obyvateľstvo so vzdelaním stredné odborné bez maturity (12,6 %). O niečo nižšie zastúpenie má obyvateľstvo s dosiahnutým vzdelaním učňovské bez maturity (11 %). Nad hodnotu 5 % dosiahlo vzdelanie úplne stredné odborne s maturitou (graf. č. 10) Vzhľadom na vysoké percento obyvateľstva bez vzdelania tak hodnota dosiahnutá vo vzdelaní vysokoškolské II. stupňa (3 %) je v obci vysoká.

Graf č. 10: Obyvateľstvo obce Jánovce podľa dosiahnutého vzdelania v %

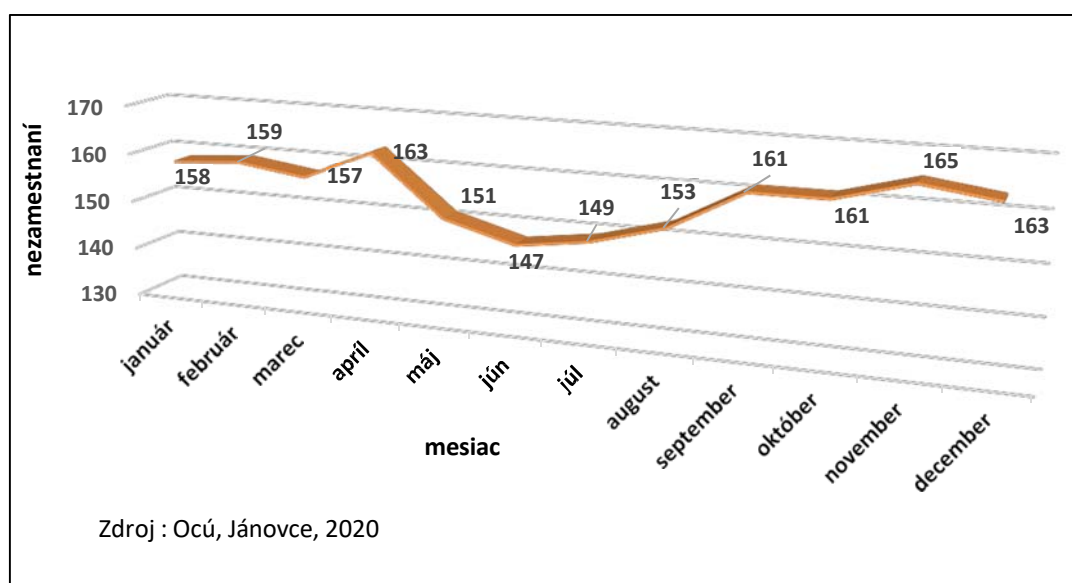

Úplne stredné učňovské s maturitou 2,7 %. Hodnotu nad 1 % dosiahlo vzdelanie úplne stredne všeobecné (1,7 %). Pri sčítaní obyvateľstva sa nepodarilo zistiť u 1,4 % dosiahnuté vzdelanie. Pod 1 % sa v obci vyskytlo 3 formy dosiahnutého vzdelania. Prvým je s hodnotou 0,5 % vzdelanie vysokoškolské I. stupňa. Vyššie odborné vzdelanie dosiahlo 0,3 % obyvateľstva. Najnižšie percento dosiahlo najvyššie možné dosiahnuté vzdelanie a to vysokoškolské III. stupňa.

Ekonomické znaky

Ekonomickú aktivitu obyvateľstva hodnotíme na základe podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva z celkového počtu obyvateľov obce. Pri ekonomickej štruktúre je potrebné v rámci odvetví hospodárstva poukázať na nezamestnanosť obyvateľov obce. Nezamestnanosť je negatívnym znakom ekonomiky štátu. Zvyšovanie nezamestnanosti spôsobuje obrovské problémy v jednotlivých územiach štátu. Tento negatívny znak zapríčiňuje nielen veľké ekonomické, ale aj sociálne problémy v danom území. Nezamestnanosť obce je pomerne vysoká. V grafe č. 11 môžeme vidieť priebeh nezamestnanosti v jednotlivých mesiacoch roka 2020.

Graf č. 11 : Nezamestnanosť obce Jánovce v roku 2020

Nezamestnanosť v obci mala v roku 2020 nepravidelný priebeh. V obci dochádzalo ku klesaniu, ale aj stúpaniu počtu nezamestnaných. Najvyššiu nezamestnanosť obec zaznamenala v mesiaci november a to s počtom nezamestnaných 165. Výrazne veľký počet nezamestnaných bol ešte v mesiacoch apríl a december (163). V mesiacoch september a október bol rovnaký počet nezamestnaných, ktorý sa pohyboval na hranici 161 nezamestnaných. Ešte mesiac február bol výrazným vo vysokom počte nezamestnaných, kde obec dosiahla počet 159. Naopak najnižší počet nezamestnaných obec zaznamenala v mesiaci jún (147). Za ním nasleduje mesiac júl s počtom nezamestnaných 149. Zaujímavým mesiacom s nižšou nezamestnanosťou bol máj (151) a august (153). Ide o tzv. letné mesiace, kde sa nezamestnanosť znižuje aj prostredníctvom sezónnej práce.

4.3 Hospodárstvo obce

Hospodárstvo obce Jánovce delíme na výrobnú a nevýrobnú sféru obce.

Výrobná sféra obce

Výrobnú sféru tvorí poľnohospodárstvo a priemysel. Je to dôležitá časť hospodárstva, ktorá výrazne ovplyvňuje život v obci. Zaradujeme túto časť k dôležitým ukazovateľom rozvoja obce. Patrí k jedným z východiskových bodov finančných zdrojov v obci.

Z hľadiska Slovenskej republiky môžeme v súčasnosti sledovať úpadok poľnohospodárstva. V minulosti sa vidiecke prostredie vyznačovalo vysokou zamestnanosťou v poľnohospodárstve. Teraz vidiecke obyvateľstvo odchádza za prácou do miest, kde prevažná časť pracuje v priemysle. Poľnohospodárstvo v obci má dlhú tradíciu. V roku 1957 bolo založené Jednotne roľnícke družstvo III. typu s počtom členov 9. V súčasnosti hospodári v obci Agrochov Jánovce s.r.o, ktoré hospodári na 100 ha pôdy. Na tejto pôde pestuje prevažne obilniny a to najmä raž. Z hľadiska živočíšnej výroby sa zameriavajú na chov kráv.

Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky zaberajú 16,9 % z celkovej rozlohy územia. Rozprestierajú sa na severovýchodnej časti pri hraniciach s Abrahámovcami a na západe územia. V roku 2021 sa obnovilo v obci pozemkové spoločenstvo Urbárske združenie obce Jánovce. Valné zhromaždenie sa konalo 12. 4. 2021. Lesné porasty predstavujú 48 ha. Prevládajúce porasty sú borovica, smrek a iné druhy.

Priemysel

Počet pracujúcich v priemysle na Slovensku stále rastie a naopak v poľnohospodárstve klesá. Z hľadiska výrobnjej sféry má priemysel významnú úlohu. Podľa živnostenského registra je v obci Jánovce evidovaných 99 samostatne zárobkovo činných osôb. Podľa obchodného registra má sídlo v obci 10 firiem s.r.o. Prevažná časť firiem sa zameriava na nákladnú cestnú dopravu vykonávanou vozidlami s celkovou hmotnosťou 3,5 t a rôznych iných činností. V rámci samostatne zárobkových činnosti prevláda stolárska výroba, autoslužby, potraviny, krajčírstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov má obec relatívne veľký podiel SZČO a taktiež firiem s. r.o.

Nevýrobná sféra

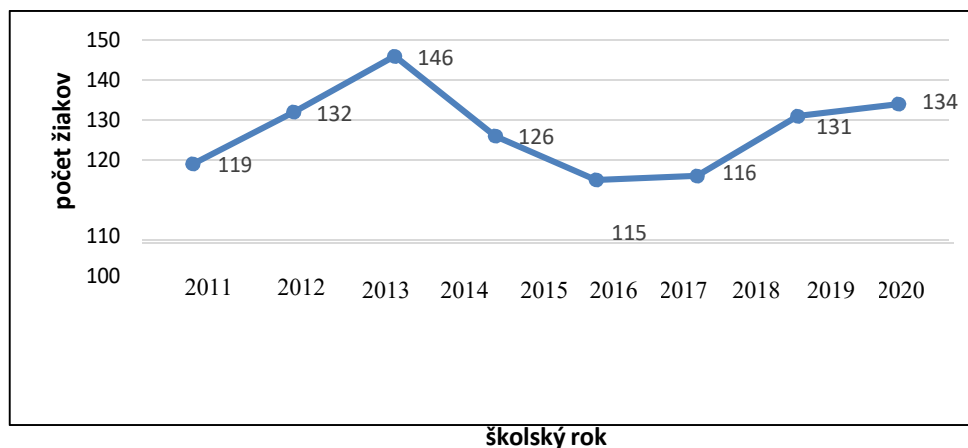
Nevýrobná sféra hospodárstva tvorí infraštruktúra dopravy a cestovného ruchu. Ide o služby, ktoré poskytuje územie. Bez tejto sféry v súčasnosti nie je možný rozvoj a preto je dôležité na akej úrovni sa v obci táto sféra nachádza.

Infraštruktúra

Infraštruktúra v obci je zastúpená technickou a sociálnou infraštruktúrou, z ktorej každá má nenahraditeľnú funkciu. Tieto obe infraštruktúry výrazne prispievajú k rozvoju obce. Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je dôležitým faktorom pre rozvíjanie každej obce. Je nielen dôležitou podmienkou pre výrobnú sféru, ale zlepšuje aj kvalitu života občanov v danej obci. Do technickej infraštruktúry zaraďujeme systémy zásobovania vodou, energiami, kanalizačnú sieť, telekomunikačnú sieť. Technická infraštruktúra je v obci na veľmi dobrej úrovni. Elektrifikácia obce prebehla už po 2 svetovej vojne a to v roku 1949. Ďalším dôležitým bodom infraštruktúry výstavba verejného vodovodu, ktorá sa začala už v roku 1967. Veľmi významný bol rok 1993 kedy v obci začala výstavba ČOV. Niektoré väčšie obce ešte v súčasnosti ČOV nedisponujú. Pre zlepšenie životného prostredia a úrovne bývania obec pristúpila v roku 1997 k vybudovaniu plynofikácie. Telekomunikačná sieť je pokrytá Slovak – Telekom. Optická sieť pre rýchlejšie pripojenie na internet v obci nie je ako taktiež káblová televízia.

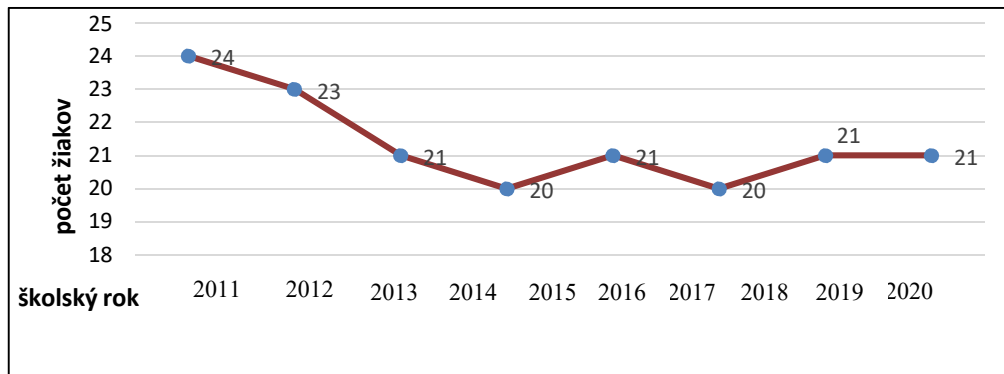
K sociálnej infraštruktúre zaraďujeme zariadenia poskytujúce obyvateľstvu, ktoré zabezpečujú rozvoj a oddych. Súčasťou sú zariadenia vzdelávacie, stravovacie, kultúrne, športové a administratívne, no a v neposlednom rade domový a bytový fond obce. Obec poskytuje svojim obyvateľom vzdelanie v podobe materskej a základnej školy.

Graf č. 12 : Vývoj počtu žiakov v Základnej škole obce Jánovce

Na grafe č. 12 môžeme sledovať vývoj počtu žiakov od šk. roka 2014/2015 až po súčasný rok 2021/2022. Vývoj má nepravidelný priebeh. V prvých troch sledovaných rokoch dochádza k nárastu počtu žiakov. V šk. roku 2017/2018 nastáva klesanie počtu žiakov do nasledujúceho roku 2018/2019. Po tomto roku nastáva opäť stúpanie počtu žiakov.

Graf č. 13 : Vývoj počtu žiakov v Materskej škole obce Jánovce

zdroj : Obec Jánovce, 2020

Aj priebeh vývoja počtu žiakov v materskej škole je nepravidelný. Ako vidíme na grafe č. 13 od šk. roku 2014/2015 až po 2016/2017 má počet detí stúpajúcu tendenciu. Potom nastáva klesanie a stúpanie až sa to ustáli v posledných šk. rokoch 2020 – 2021. Kultúrne zariadenia reprezentujú v obci cirkevné a svetské. Medzi cirkevné- kultúrne zariadenia nachádzajúce sa v obci patria rímsko-katolícky kostol v Janovciach, v Čenčiciach a taktiež cintorín. Svetsko-kultúrne zariadenie reprezentuje v obci kultúrny dom. Tento dom prešiel rekonštrukciou, kde v jednej časti sídli materská škola.

kultúrny dom Jánovce – T.F.

Čo sa týka zdravotníckych a sociálnych zariadení obec výrazne zaostáva. V obci sa nenachádza žiadna ambulancia praktického lekára, do obce raz týždenne ordinuje lekár so susednej obce. Dom pre seniorov sa v obci taktiež nenachádza. V časti Čenčice sa nachádza Dom Charitas Svätej rodiny zariadenie Spišskej katolíckej charity Spišská Nová Ves.

Obchodná vybavenosť je na dobrej úrovni . V obci sa nachádza predajňa potravín COOP Jednota, predajňa potravín a rozličného tovaru, Piváreň Jánovce a jedno pohostinstvo. V obci nájdeme aj pobočku slovenskej pošty.

Športové zariadenia sú v obci reprezentované jedným futbalovým ihriskom situovaný pri budove obecného úradu, ihrisko v časti Machalovce, a malé detské ihrisko pri základnej škole. Jediným administratívnym zariadením v obci je budova obecného úradu. Budova slúži iba ako budova verejnej správy a v dolnej časti sa nachádzajú garáže pre dobrovoľný hasičský zbor. V obci pracujú spolky : Dobrovoľný hasičský zbor prechádza obnovou, futbalový klub Družstevník Jánovce, Urbárske združenie obce Jánovce.

Doprava

Cez obec prechádza dôležitá cestná tepna. Cesta I. triedy (I/18) je štátna cesta, ktorá začína na hranici s Českou republikou a končí v Michalovciach. V úseku Žilina – Prešov kopíruje diaľnicu D1. Dĺžka miestnych komunikácií všetkých troch častí obce je približne 4,44 km. Popri ceste I. triedy sú vybudované chodníky, ktoré slúžia obyvateľom pre bezpečné premiestňovanie sa s časti Machalovce do časti Jánovce aj k autobusovým zástavkám. Časť Čenčice je spojená s časťou Machalovce cestou II. triedy (II/536), ktorá spája mesto Kežmarok s mestom Spišská Nová Ves. V časti Čenčice od kostola vedie k tejto ceste II. triedy chodník pre chodcov. Obec má dobré autobusové spojenie do mesta Poprad. Pracovné dni takmer každú pol hodinu smeruje autobusová linka do Popradu. Obec leží v centrálnej tepne dopravného spojenia miest : Poprad, Levoča, Spišská Nová Ves a Kežmarok. Preto aj spojenia do iných okresných miest sú z obce postačujúce. Železničná zastávka sa v obci nenachádza. Najbližšia sa nachádza v obci Letanovce vzdalenej 7 km. Vlaková stanica odkiaľ nepremávajú len os. vlaky je vzdialená 11 km mesto Poprad a 14 km mesto Spišská Nová Ves.

Cestovný ruch

V súčasnosti je vidiecky cestovný ruch dôležitý faktor pre rozvoj obce. Základom cestovného ruchu sú prírodné a kultúrne danosti obce. Obec Jánovce má dostatočne množstvo prírodných krás a taktiež disponuje aj kultúrnou pamiatkou. V rámci cestovného ruchu má výbornú polohu pre tvorbu cestovného ruchu. Územie obce disponuje veľkým prírodným a kultúrnym potenciálom, ktorý môže využiť pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Výhodou obce je už spomínaná výborná dopravná poloha a dobrá dostupnosť do obce zo štyroch okresných miest. Obec sa nachádza 4 geologických celkoch čo je na tak malé územie veľmi zaujímavé. Nadmorská výška v obci sa pohybuje okolo 560 k 770 m.n.m. V blízkosti obce sa nachádzajú tri národné parky a to : Tatranský národný park, Národný park Nízke Tatry, Slovenský raj. Už

na troch susediacich obciach sa rozprestiera Národný park Slovenský raj. Z hľadiska kultúrno-historických predpokladov Jánoviec významnou dominantou Rímskokatolícky kostol pôvodne z okolo roku 1300. Z pôvodného resp. gotického prestavaného kostola, ktorý bol zasvätený sv. Jánovi Krstiteľovi sa zachoval iba vchod do kostola pod vežou. Okolo roku 1500 dostal kostol vzácny obraz, ktorý maľoval levočský majster Mikuláš. Na obraze je namaľovaná Panna Mária s malým Ježiškom ,napravo sv. Alžbeta z rodu Arpádovcov, naľavo sv. Katarína. Kostol ma hlavný a dva bočné oltáre. Hlavný pochádza z obdobia 1700 a je vyrobený v barokovom štýle , pričom socha Panny Márie s Ježiškom pochádza z neskororenesančného obdobia a bola vyrobená podľa sochy nachádzajúcej sa v harachovskom kostole. Ľavý bočný oltár predstavuje sv. Jána Krstiteľa – obraz od Adama z Rožňavy, ktorý pracoval pri renovácii kostola v roku 1933. Nad oltárom je soška sv. Kataríny Alexandrijskej ,napravo od nej Liscuxi, malá sv. Terezka, ktorú daroval miestny riaditeľ Rudolf Krupa a manželka Gabriela. Krstiteľnica je z dreva bez uvedenia roku. Kazateľnica je postavená v barokovom slohu. Na nej môžeme vidieť štyroch evanjelistov sv. Matúša, sv. Jána, sv. Marka, sv. Lukáša a taktiež dv. Juraja mučeníka na koni. Na kazateľnici je rok 1699, kedy bola asi postavená a roky 1838 a 1920 reštaurovaná. V sakrestii, na západnej stene, visí latinsky nápis z Ríma pochádzajúci z 13. mája 1785 z čias pápeža Pia VI, v ktorom udeľuje úplne odpustky na sv. Katarínu.

rímskokatolícky kostol Jánovce – T.F.

hlavný oltár a kazateľnica – T.F.

Ďalšia kultúrna pamiatka, ktorá ale nie je zapísaná ako národná kultúrna pamiatka je kostol v časti Čenčice. Katolícky kostol v Čenčiciach bol postavený v pseudogotickom slohu na konci 19. storočia i keď sa nevylučuje možnosť, že bol postavený na starších základoch. Kostol je zasvätený sv. Štefanovi Uhorskému. V kostole prebiehali v roku 2001-2003 reštaurátorské a konzervátorské práce, ktoré realizovali pracovníci Vysoké školy výtvarného umenia v Bratislave. Na hlavnom oltári je obraz sv. Štefana, na ktorom ponúka Uhorsko pod patronát Panny Márie, takýto obraz s obdobným motívom stretneme v Ostrihomskej katedrále. Kostol

má dva vzácne zvony – veľký zvon (1865) a malý zvon tzv. umieračik z roku 1934. Na veľkom zvone môžeme vidieť nápis Verbovszky.

kostol Čenčice – T.F.

Realizačné predpoklady

Realizačné predpoklady v obci sú reprezentované nielen maloobchodnými zariadeniami ale aj ubytovacími a stravovacími zariadeniami. Čo sa týka ubytovacích zariadení, tak forma ubytovania Privatu sa v obci vyskytuje len v časti Čenčice. Maloobchodné služby sú v obci zastúpené v dostatočnom množstve. Infraštruktúra v rámci cestovného ruchu je slabo rozvinutá napriek dobrým lokalizačným predpokladom.

4.4 Environmentálne problémy

Súčasný stav a kvalita životného prostredia obce je výsledkom pôsobenia rôznych faktorov hlavne antropogénnej činnosti, ktorá čoraz viac zasahuje do kvality životného prostredia v území. Stav životného prostredia sme rozdelí na 4 zložky, ktoré sú najviac postihované touto antropogénnou činnosťou. Sú to tieto zložky: ovzdušie, voda, pôda a fauna a flóra.

Ovzdušie

V obci sa nenachádza žiadna stanica na monitorovanie miery znečistenia ovzdušia. V blízkosti obce sa nenachádza väčší zdroj znečistenia, môžeme tým povedať, že územie obce nepatrí medzi extrémne zaťažené oblasti. Za hlavných znečisťovateľov v obci považujeme najmä poľnohospodárske družstvo a cestnú dopravu. V minulosti, keď nebol vybudovaný úsek

diaľnice D1 Mengusovce- Jánovce bol veľký problém s kvalitou ovzdušia. V súčasnosti sa podarilo odbremeniť cestu I. triedy od áut a tým sa podarilo eliminovať znečistenie ovzdušia. Ďalším dôležitým znečisťovateľom obce sú domácnosti, ktoré kúria tuhým palivom a to najmä uhlím.

Voda

Územím obce preteká potok Sihot' a Čenciský potok. Kvalita vody v potoku je veľmi ovplyvnená znečistením z poľnohospodárstva a z osídlenia. Najväčšie riziko znečistenia je biologického a iného pôvodu. Zanášanie odpadu tečúcich vôd majú aj na svedomí aj samotní obyvatelia obce. Pre prípadne vyliate potok z koryta je potrebné regulovať potok a spevniť koryto, aby nedochádzalo k zosuvom pôdy a tým aj následnému zanášaniu brehov potoka.

Pôda

Vodná erózia, a degradácia pôdy v dôsledku poľnohospodárskej činnosti sú najväčšími faktormi vplyvajúcimi na stále znižujúci sa stav kvality pôdy. Najväčší negatívny vplyv na pôdu sa prejavuje intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou, čo má za následok stratu živín zníženie pôdneho profilu zmenu štruktúry pôdy a zhoršenie textúry. Aj stavebná činnosť rodinných domov prispieva k degradácii pôdneho fondu.

Fauna a flóra

Aj na faunu a flóru najviac pôsobia antropogénne faktory, ktoré ohrozujú výskyt jednotlivých druhov živočíchov a rastlín. Za najnegatívnejšie považujeme neprirodzené odlesňovanie, urbanizačné vplyvy, poľnohospodárska činnosť najmä používanie pesticídov, výsadbu druhov rastlín, ktoré nie sú prirodzenou vegetáciou územia.

Odpadové hospodárstvo

V obci sa nenachádza žiadna skládka komunálneho odpadu. Odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje firma Brantner nova raz týždenne. Ako takmer každá obec tak aj Jánovce majú problémy s divokými skládkami. . V obci prebieha aj separovaný zber, ktorý sa zberá raz do mesiaca. V obci sa aj separujú plasty, tetrapeky, sklo a papier.

5 Prieskum názorov obyvateľov obce

Názory obyvateľov patria k základnej zložke tvorby dokumentu. Preto je potrebné tieto názory brať do úvahy pri tvorbe dokumentu. V programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa stali východiskovým bodom tvorby SWOT analýzy a stratégie obce. Samotní občania obce vedia najlepšie posúdiť v akej situácii sa ich obec, v ktorej žijú nachádza a čo je pre rozvoj obce dôležité. Občania sa zapájali do prieskumu osobným vyplnením dotazníka, či už so spracovateľom dokumentu alebo odovzdaním dotazníka na obecnom úrade. Do prieskumu sme zapojili 108 respondentov. Je to primeraný počet k počtu obyvateľov a na spracovanie sa s takouto hodnotou dobre pracuje. Všetci respondenti boli občania obce Jánovce. Respondenti odpovedali na 13 otázok.

Prvé štyri boli zamerané na občana, aby sme sa dozvedeli jeho základné údaje. Ostatné otázky boli už zamerané na rozvoj obce. Prvá otázka sa týkala pohlavia respondentov. Na dotazníkovej metóde sa zúčastnilo viac žien ako mužov a to 61 a 47. Druhá otázka nám vypovedala o vekových skupinách obyvateľstva zúčastneného na prieskume. Najviac zúčastnených pochádzalo z vekovej skupiny od 41 po 50 rokov. V tejto vekovej skupine sa zúčastnilo viac žien 24 ako mužov 20. Druhou početnou kategóriou bol vek od 31 po 40 rokov, kde sa na prieskume zúčastnilo taktiež viac žien 16 ako 11 mužov. Najstaršia veková skupina vyplnila dotazník v pomere 13 žien a 12 mužov. Posledná a to najmladšia skupina mala zastúpenie v dotazníkovom prieskume 8 žien a 4 muži (tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1: Respondenti podľa vekových skupín

vekové skupiny	ženy	muži
18 – 30 rokov	8	4
31 – 40 rokov	16	11
41 – 50 rokov	24	20
51 a viac rokov	13	12
spolu	61	47

zdroj: Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

Tretia otázka sa týkala stupňa dosiahnutého vzdelania u jednotlivých respondentov. Najväčšia početná skupina bola so základným vzdelaním. Základné vzdelanie dosiahlo 22 respondentiek a 14 respondentov. Druhou skupinou boli obyvatelia so stredoškolským vzdelaním bez maturity

20 žien a 18 mužov (tabuľka č. 2). Stredoškolské s maturitou malo taktiež významne zastúpenie na dotazníkovom prieskume 16 žien a 14 mužov. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie a to vysokoškolské mali tri respondentky a jeden respondent.

Tabuľka č. 2: Respondenti podľa stupňa vzdelania

stupeň vzdelania	ženy	muži
základné	22	14
stredoškolské bez maturity	20	18
stredoškolské s maturitou	16	14
vysokoškolské	3	1
spolu	61	47

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

Štvrtá otázka bola venovaná ekonomickej aktivite obyvateľov obce. Najviac respondentov tvorilo skupinu nezamestnaný/ dôchodca s počtom 53. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili zamestnanci s 40 respondentmi (tabuľka č. 3). Skupina študentov sa zúčastnila na prieskume s 11 obyvateľmi. A najmenej početnú skupinu tvorili podnikatelia a to 4 obyvatelia obce.

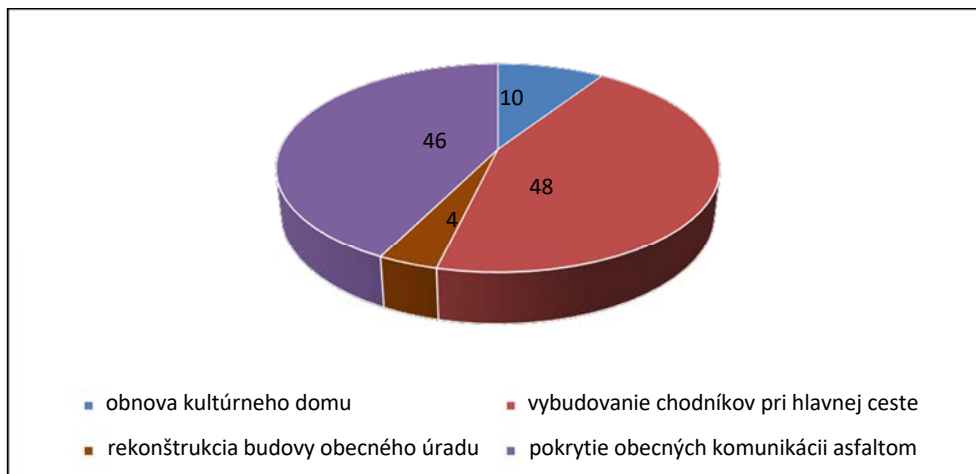
Tabuľka č. 3: Respondenti podľa ekonomickej aktivity

ekonomická aktivita	ženy	muži
študent	7	4
zamestnanec	20	20
podnikateľ	1	3
nezamestnaný/ dôchodca	33	20
spolu	61	47

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

Nasledujúce otázky boli už zamerané na rozvoj obce Jánovce. Piata otázka sa venovala obdobiu rokov 2014- 2020, čo respondenti považujú za najväčší prínos pre obec. Najviac respondentov považuje za najväčší prínos vybudovanie chodníkov popri hlavnej ceste a to 48. Druhým najväčším prínosom v obci podľa respondentov je pokrytie obecných komunikácií asfaltom. Až 46 respondentov to považuje za najdôležitejšie v prínose obce. 10 respondentov označilo možnosť obnovenia kultúrneho domu. Iba 4 obyvatelia označili obnovu obecného úradu za najväčší prínos pre obec.

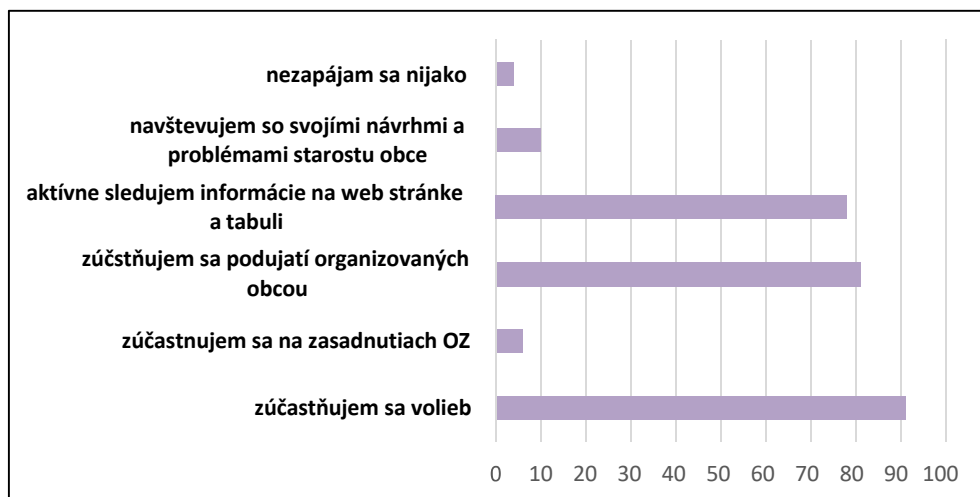
Graf č. 14 : Čo považujú respondenti za najväčší prínos pre obec v období 2014 – 2020

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

Šiesta otázka bola zameraná na respondenta a na jeho aktivitu v obci. Ako sa občania zapájajú do diania obce. Najviac respondentov sa zapája do diania v obci tým, že sa zúčastňuje volieb (91). Ďalšiu vysokú hodnotu dosiahlo u respondentov zúčastňovanie sa podujatí organizovaných obcou (81). Aktívne sledovanie web stránky a úradnej tabuli malo hodnotu tretiu v poradí (78). Potom nasledovali len aktivity s nižšími hodnotami. Navštevovanie starostu so svojimi návrhmi a problémami dosiahlo hodnotu (10). Zúčastňovanie sa na obecných zastupiteľstvách si vybrali 6 respondenti. Iba 4 respondenti sa do diania obce nezapájajú nijako (graf č. 15).

Graf č. 15 : Ako sa respondenti zapájajú do diania v obci

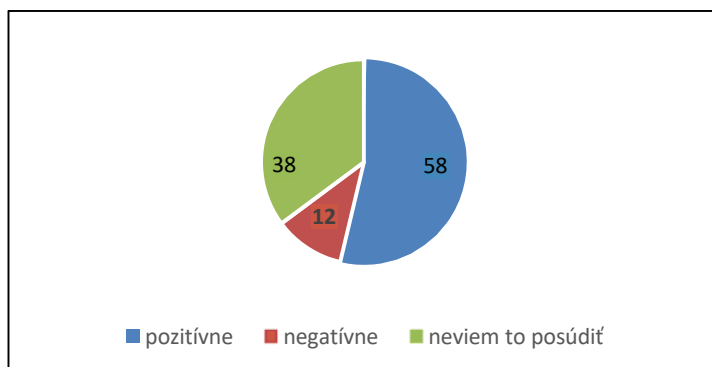

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

V poradí siedma otázka bola zameraná na hlavných predstaviteľov obce. A to ako sú občania spokojný s komunikáciou predstaviteľov obce so svojimi občanmi. 58 respondentov hodnotí komunikáciu pozitívne. 38 respondentov komunikáciu predstaviteľov nevie posúdiť

pravdepodobne preto, lebo nekomunikuje s hlavnými predstaviteľmi obce. Iba 12 respondentov hodnotilo komunikáciu negatívne (graf č. 16).

Graf č. 16 : Respondenti podľa spokojnosti komunikácie hlavných predstaviteľov obce

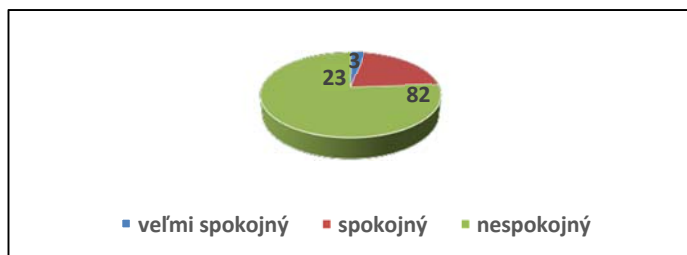
zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

Otázka v poradí ôsma bola založená na potenciály obce v rámci cestovného ruchu. Pýtali sme sa respondentov či má obec potenciál na rozvoj cestovného ruchu. 56 respondentov odpovedalo na túto otázku, že nevie či má potenciál ich obec pre rozvoj. 30 respondentov odpovedalo na túto otázku áno obec má potenciál. Nie bola odpoveď 22 respondentov.

Deviata otázka riešila najväčšie nedostatky v obci. V tejto otázke mohli respondenti označiť viacero možností. Najväčší počet respondentov označil za najväčší nedostatok obce znečisťovanie verejných priestranstiev (87). Druhá problematická oblasť je podľa respondentov vandalizmus a ničenie verejného majetku (79). Za ňou nasleduje oblasť nedostatočný zber a separovanie odpadu (68). Nezáujem občanov o veci verejné je problémom viacero obcí v regióne, v ktorom sa obec nachádza. Túto oblasť zakrúžkovalo 58 respondentov. Slabý rozvoj vidieckeho cestovného ruchu označilo 42 respondentov. A poslednú možnosť v otázke iné oblasti si vybralo 15 respondentov.

Desiata otázka bola venovaná kultúre a športu. Ako sú občania spokojný z kultúrnym a športovým vyžitím vo svojej obci. Až 82 respondentov je nespokojných s vyžitím obce. Veľmi spokojný s kultúrnym a športovým vyžitím v obci sú iba 3 respondenti (graf č. 17) 23 respondenti sú spokojný s vyžitím v obci čo sa týka kultúry a športu.

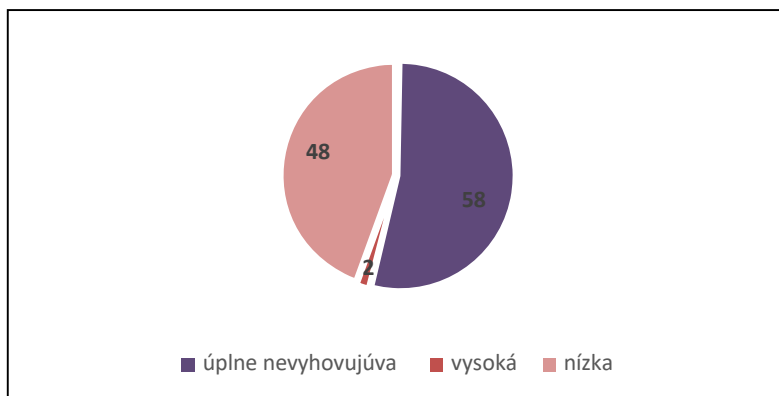
Graf č. 17 : Spokojnosť respondentov s kultúrnym a športovým vyžitím v obci

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

V poradí jedenásta otázka bola zameraná na úroveň poskytovania služieb v obci. Veľmi vysoké hodnoty dosiahli u respondentov možnosti úplne nevyhovujúce (58) a nízka úroveň, ktorú si vybralo 48 respondentov. Iba pre dvoch respondentov je úroveň poskytovania služieb na vysokej úrovni(graf č. 18).

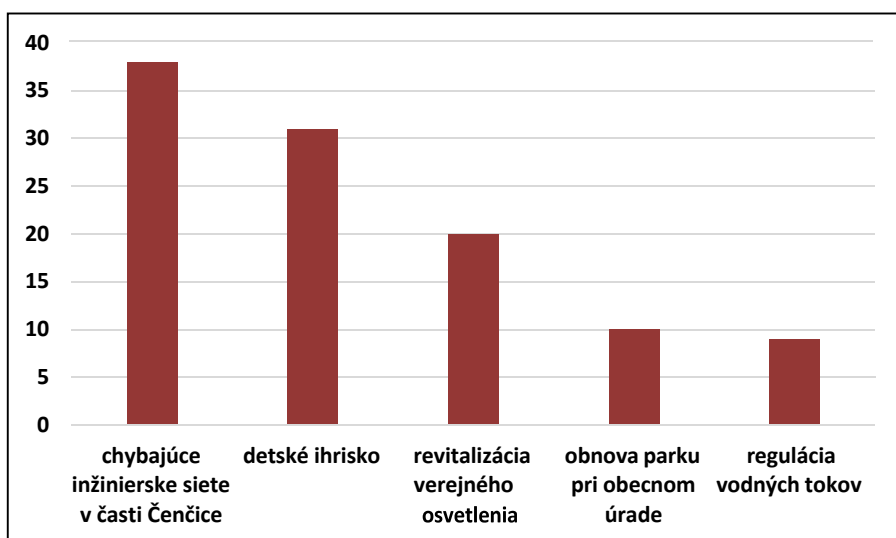
Graf č. 18 : Respondenti podľa úrovne poskytovania služieb v obci

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

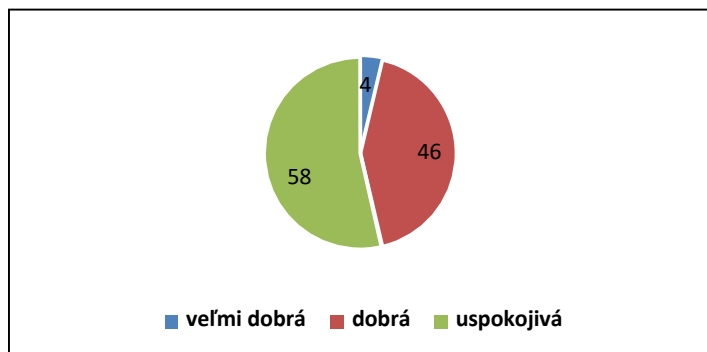
Dvanástej otázke sme sa pýtali respondentov, ktorý projekt by mal byť čo najskôr zrealizovaný v ich obci. Respondenti mali na výber z piatich projektov. Niektorí respondenti navrhli aj svoj projekt, ktorí chcú aby sa v najbližšej dobe realizoval. Z piatich projektov je pre respondentov najväčšou prioritou regulácia vodných tokov s hodnotou 38. Druhým dôležitým projektom je obnova parku pri obecnom úrade (31). Detské ihrisko by najprv spracovalo 20 respondentov. 10 respondenti by privítali projekt zaoberajúci sa inžinierskymi sieťami v časti Čenčice. A deväti respondenti by privítali revitalizáciu verejného osvetlenia a rozhlasu (graf č. 19).

Graf č. 19 : Projekt podľa respondentov realizovaný v najbližšej dobe

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

Posledná otázka v dotazníku bola venovaná na kvalitu života v obci. Respondenti vybrali z troch možností. Najvyššie hodnoty dosiahla odpoveď uspokojivá (58). Respondenti kvalitu života považujú za dobrú (46). A iba štyria respondenti si myslia, že kvalita života v obci je veľmi dobrá (graf č.20).

zdroj : Dotazník verejnej mienky, Jánovce 2020

6 SWOT analýza

Vo SWOT analýze obce Jánovce ide hlavne o hodnotenie silných a slabých stránok obce a ohodnotení príležitosti a hrozieb v jeho externom prostredí. Táto analýza nám umožňuje získať prehľad o tom, v akej východiskovej situácii sa nachádza obec predtým, ako prejdeme k dôležitej časti dokumentu a to stratégie obce. Pri tvorbe tejto analýzy bolo potrebné zanalyzovať jej prírodne a socioekonomické pomery. Pri tvorbe analýzy sme zohľadnili a prieskum verejnej mienky obce. Analýzu sme rozdelili do 5 oblastí, ktorých samotný rozvoj prispieva k trvalo udržateľnému rozvoju obce.

Tabuľka č. 4 : SWOT analýza obce Jánovce

Životné prostredie	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • separovanie odpadu • les na území obce • žiaden veľký zdroj znečistenia ovzdušia • dostatok vodných zdrojov • existujúca ČOV • relatívne čisté ovzdušie 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízka kvalita vodných tokov • znečistenie vodných tokov tuhým odpadom • neexistujúca kanalizácia v časti Čenčice • divoké skládky
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • regulácia vodného toku • zvyšovanie separácie odpadov • zlepšenie poradenstva, propagácie a environmentálnej výchovy • regulácia vodného toku • odstraňovanie divokých skládok • vybudovanie protipovodňovej ochrany intravilánu obce 	<p>ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozširovanie množstva nelegálnych skládok • nedostatočne povedomie občanov o otázkach životného prostredia • znižovanie podielu voľnej prírodnej krajiny na úkor plôch na bývanie
Bývanie a sociálna oblasť	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybudované kompletne inžinierske siete časť Jánovce, Machalovce • vidiecka atmosféra • dobré zdravé obytné prostredie 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízka angažovanosť občanov do rozvoja obce • neexistujúce zariadenie pre starších a nevládných

<ul style="list-style-type: none"> • rast počtu obyvateľov • fungovanie terénnej sociálnej práce • vzdialenosť 11 km od Popradu • veľký počet obyvateľov v produktívnom veku 	<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúci praktický lekár priamo v obci • chýbajúce inžinierske siete v časti Čenčice • relatívne vysoká nezamestnanosť • región s nižším počtom pracovných ponúk • absencia občianskych hliadok v prostredí MRK
<p>príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ • zriadenie opatrovateľských služieb • väčšie zapájanie sa občanov o veci verejné • vytváranie nových spolkov a združení • vytvorenie občianskej hliadky v obci 	<p>ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia • rôzne závislosti (alkohol atď.) • stúpajúca nezamestnanosť • zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva nedostatok finančných prostriedkov potrebných k realizácii zámerov
Dopravná a technická infraštruktúra	
<p style="text-align: center;">silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdialenosť od okresného mesta • blízkosť diaľnice 2 km • kompletne inžinierske siete v časti Jánovce, Machalovce • miestny rozhlas • vyhovujúci stav cesty I. triedy • chodníky popri ceste • ČOV • dobrý stav miestnych komunikácií • park pri obecnom úrade 	<p style="text-align: center;">slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce inžinierske siete v časti Čenčice • chýbajúci chodník od kostola v časti Čenčice • chýbajúca káblovka • niektoré miestne ulice nepokryté novým asfaltom • užšie miestne komunikácie • zlý stav verejných priestranstiev

<p style="text-align: center;">príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekonštrukcia parku • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ • riešenie chodníka v časti Čenčice • dobudovanie inžinierskych sietí v časti 	<ul style="list-style-type: none"> • nezískanie finančných prostriedkov na jednotlivé opatrenia • nevyriešenie situácie s inžinierskymi sieťami v Čenčiciach
Školstvo, šport a kultúra	

<p style="text-align: center;">silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • existencia materskej školy • existencia základnej školy • opravený kultúrny dom • futbalové ihrisko • knižne vydanie Dejín obce • budovanie domu smútku 	<p style="text-align: center;">slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce detské ihrisko pri materskej škole • multifunkčné ihrisko žiadne ihrisko v časti Čenčice • nefungujúce spolky v obci • málo kultúrnych podujatí v obci takmer žiadne • športové vyžitie iba futbal
<p style="text-align: center;">príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokončenie stavby Domu smútku • výstavba detského ihriska • zvýšenie organizovanosti kultúrnych a športových podujatí • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ 	<p style="text-align: center;">ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • žiadna podpora občanov pri organizácii kultúrnych podujatí • nezískanie dotácií z fondov EÚ • zanikajúce tradície a staré remeslá občanov obce
Cestovný ruch	
<p style="text-align: center;">silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrá geografická poloha obce • dobrá kvalita životného prostredia • 4 geomorfologické celky na území obce • blízkosť najatraktívnejších miest cestovného ruchu Slovenska : Slovenský raj Tatry, Levoča a Spišský hrad • dobrá dopravná poloha • obecná web stránka 	<p style="text-align: center;">slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce turistické chodníky • slabé športového vyžitie občanov a návštevníkov • informačná tabuľa kultúrnej pamiatky • chýbajúce ubytovacie zariadenia
<p style="text-align: center;">príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba turistických chodníkov • informačné tabule o atrakciách regiónu Spiš • historický kostol možnosť výkladu • spojenie vidieckeho turizmu a agroturistiky 	<p style="text-align: center;">ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatok financií • väčšia konkurencia • zhoršovanie stavu životného prostredia • nezáujem obyvateľov o budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

7 Obecný majetok a rozpočet obce

Do majetku obce patria veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Pojem vec definuje Občiansky zákonník v § 119 tak, že rozlišuje veci hnutelné a nehnuteľné. Nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom. Majetok obce slúži na plnenie jej úloh. V tabuľke č. 5 môžeme vidieť neobežný a obežný majetok obce Jánovce za rok 2020

Tabuľka č. 5 : Disponibilný majetok obce Jánovce v roku 2013

Kategória majetku	hodnota	% podiel
Neobežný majetok spolu	1 486 830,47	85,8
z toho		
<i>Dlhodobý nehmotný majetok (DNM)</i>	0	
<i>Dlhodobý hmotný majetok (DHM)</i>	1 324 896,46	76,4
<i>Dlhodobý finančný majetok</i>	161 934,01	9,4
Obežný majetok spolu	245 567,83	14,2
Majetok spolu	1 732 398,30	100

zdroj : obec Jánovce, 2014

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce. Obec zostavuje rozpočty podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce je zostavený ako vyrovnaný. Rozpočet obce sa schvaľuje obecným zastupiteľstvom, ktoré má právo rozpočet meniť.

Tabuľka č. 6 : Rekapitulácia rozpočtu obce Jánovce v rokoch 2008 až 2013

ROZPOČTY	2008 (Sk)	2009(€)	2010(€)	2011(€)	2012(€)	2013(€)
Bežné príjmy spolu	17 081 tis.	627 436	619 775	615 584	595 599	684 791
Bežné výdavky spolu	16 151 tis.	591 104	603 863	565 644	526 204	619 612
Kapitálové príjmy spolu	2 083 tis.	73 984	6 657	0	30 000	39 740
Kapitálové výdavky spolu	2 961 tis.	107 075	33 516	32 042	20 392	22 797
Finančné operácie - príjmy	607 tis.	10 037	43 600	18 702	6 796	35 363
Finančné operácie - výdavky	400 tis.	13 278	13 278	8 848	13 272	13 272

8 Programovacie obdobie 2007- 2013

Slovensko mohlo po prvý krát čerpať peniaze z eurofondov v oblasti kohéznej politiky v období 2004- 2006. Išlo o tzv. skrátené programovacie obdobie. Druhé programovacie obdobie 2007-2013, bolo prvým obdobím kedy sme mohli využívať viac ako 11, 3 mld. € počas celého obdobia. Riadenie a implementácia štrukturálnej pomoci bola rozdelená do 11 operačných programov. Riadiace kompetencie boli presmerované na 7 ministerstiev a úrad vlády. Peniaze z druhého programovacieho obdobia môže čerpať SR do konca roka 2015. Pre efektívnejšie čerpanie eurofondov je potrebné pre obce, ktoré majú spoločné problémy vytvárať spoločenstvá. Tieto spoločenstvá majú byť zamerané na spoločných riešeniach obcí v danom regióne. Obec Jánovce patrí do občianskeho združenie MAS PRAMENE. Do tohto združenia patrí 13 obcí z okresu Poprad, ktoré sa nachádzajú v oblasti údolia riek Hornád a Čierny Váh. V druhom programovacom období občianske združenie nečerpalo finančné prostriedky z Programu LEADER, ktoré sú pridelené občianskym združeniam zo statusom MAS. V nasledujúcom období občianske združenie sa pokúsi získať na svoje aktivity finančné prostriedky z programu, ktorý je na to určený. Program LEADER je výhradne zameraný na rozvoj vidieka. Pre tento program je vyčlenená čiastka 1 % z rozpočtu štrukturálnych fondov, a to z fondu poľnohospodárske usmernenia. Tento program patrí pod agendu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Tabuľka č. 7 : Prehľad projektov v programovacom období 2007-2013

Projekt	Suma v (€)	Podpora
Oprava kultúrneho domu	56 233,40	vlastné zdroje
Oprava budovy obecného úradu	34 936,03	vlastné zdroje
Výstavba domu smútku projekt ešte neukončený	103 352, 21	vlastné zdroje
Dobudovanie kanalizácie v Machalovciach a Jánovciach za kostolom	199 404,29	štátny rozpočet a vlastné zdroje
Výstavba bytov nižšieho štandardu lokalita Hlohy	30 111,27	štátny rozpočet a vlastné zdroje
Terénna sociálna práca	január 2012 až december 2015	Fond sociálneho rozvoja

zdroj : Obec Jánovce, 2014

9 Programovacie obdobie 2014 -2020

Nové programovacie obdobie prináša pre Slovensko opäť možnosť čerpať finančné prostriedky z Európskej únie pomocou eurofondov. Vláda schválila základný dokument Partnerskú dohodu SR na roky 2014 – 2020, na základe ktorého bude Slovensko čerpať peniaze Európskej únii v sedemročnom programovacom období. Návrh Partnerskej dohody bol schválený Európskou komisiou v júni 2014. Počet operačných programov sa z pôvodných 11 znížil na 6 hlavných. Medzi nové operačné programy patria: Výskum a inovácie, Kvalita životného prostredia, Integrovaná infraštruktúra, Integrovaný regionálny operačný program, Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia a posledným je Efektívna verejná správa. Ostatné programy ako Technická pomoc, Rozvoj vidieka, Rybné hospodárstvo, Európska územná spolupráca a program INTERACT sú riadené špecifickými usmerneniami Európskej komisie. Obec Jánovce ma prostredníctvom nového Občianskeho združenie MAS PRAMENE v novom programovacom období získať dotáciu najmä na rozvoj technickej infraštruktúry a rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Ak sa nepodarí získať združeniu finančné prostriedky z Programu LEEDER, bude mať možnosť čerpať obec operačných programov. Získavanie finančných prostriedkov pre samotnú obec z týchto programov je zložitejšie ako pri samotnom Programe LEEDER. Obec v predchádzajúcom období tvorila projekty najmä zo svojich zdrojov. Tým sa ukazuje ako dobrý hospodár svojich finančných prostriedkov. Projekt Výstavba domu smútku je taktiež hrađený z vlastných zdrojov. Tento projekt by mal byť najneskôr v polovici roka 2015 ukončený.

T.F. - Rozostavaný Dom smútku Jánovce

10 Vízia obce

„Obec Jánovce má zdravé prostredie a je miestom pokojného života občanov, ktorí v nej žijú. Jánovce vo väčšej miere využívajú finančné prostriedky z Európskej únie. Vďaka prostriedkom z Európskej únie má vybudovanú základnú infraštruktúru vo všetkých jej častiach. Pre najmenších má obec vybudované detské ihrisko. Školáci svoje športové aktivity vykonávajú na novom multifunkčnom ihrisku. V obci je viacero turistických trás smerujúcich k významným miestam regiónu.

Obec využíva v dostatočnej miere svoje prírodné a kultúrne danosti pre samotný rozvoj a rozvoj regiónu. Obec poskytuje priestor pre sebarealizáciu svojich občanov. V Jánovciach sa aspoň jedenkrát do roka organizuje kultúrne a športové podujatie, ktoré sa tešia veľkej obľube. Obec zabezpečuje predškolské vzdelanie pre svojich najmenších, ktoré sa stáva dôležitým pilierom pre ďalšie vzdelanie. Obec poskytuje kvalitné základné vzdelanie, ktoré sa stáva základom rozvoja osobnosti v nasledujúcom období. Sociálne služby v obci pre starých a nevládných sú na dobrej úrovni.

Počet obyvateľov rastie aj naďalej. Obec má pokojnú atmosféru. K tejto atmosfére dopomáhajú vyrovnané vzťahy s rómskym etnikom. Rómske etnikum sa vzdeláva, čoraz viac sa zapája do diania obce. Svojimi predstavami napomáha k rozvoju obce, v ktorej žijú. Stav životného prostredia je veľmi dobrý. Obyvatelia separujú odpad a neznečisťujú svoje okolie a tým vo veľkej miere prispievajú k zdravému prostrediu.

Do rozvoja obce sa zapája najmä mladá generácia, ktorej smerovanie obce nie je ľahostajné. Komunikácia orgánov obce so svojimi občanmi je na veľmi dobrej úrovni. Občania a príslušné orgány spoločným úsilím prispievajú k rozvoju obce.

Obec je bezpečným miestom, kde žijú šťastní a spokojní obyvatelia. Miesto, z ktorého mladí ľudia neodchádzajú. ”

11 Strategický cieľ

Strategický cieľ určuje základné smerovanie, akým by sa mala obec v budúcnosti uberať. Ak chce dosiahnuť čo v najväčšej miere stanovenú víziu je potrebný strategický cieľ. Cieľ popisuje všeobecné úsilie predstaviteľov obce a samotných občanov, ktoré vynaloží pre najväčší rozvoj obce Jánovce. Spresnením úsilia možno formulovať strategický cieľ rozvoja obce Jánovce, ktorý je orientovaný na dosiahnutie želaného stavu obce. Na základe analýzy obce bol stanovený strategický cieľ obce, ktorý znie:

Postupnými opatreniami naplňat' rozvoj 5 prioritných oblastí obce Jánovce s využitím jej prírodno-kultúrneho potenciálu, so zameraním na dobudovanie technickej infraštruktúry vo všetkých častiach obce, základnou infraštruktúrou cestovného ruchu, ako aj dobudovaním občianskej vybavenosti obce za pomoci ľudských zdrojov zabezpečiť jej trvalo- udržateľný rozvoj a napomôcť k zdravému a čistému prostrediu.

11.1 Prioritné oblasti rozvoja obce

V šiestej kapitole SWOT analýze sme si stanovili 5 oblastí rozvoja a to sú:

- ✓ Životné prostredie
- ✓ Bývanie a sociálna oblasť
- ✓ Dopravná a technická infraštruktúra
- ✓ Školstvo, šport a kultúra
- ✓ Cestovný ruch

Životné prostredie

Dlhodobé udržiavanie a skvalitňovanie životného prostredia by malo byť základnou prioritou každej obce. Stav životného prostredia vplýva vo veľkej miere na zdravotný stav obyvateľstva. Preto súčasný systém ochrany životného prostredia sa musí neustále zlepšovať. V obci sa nenachádza nejaký veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. Najväčšími znečisťovateľmi sú automobily a poľnohospodárske stroje. Obmedzenie automobilov už vo veľkej miere vyriešil štát vybudovaním časti úseku diaľnice Mengusovce- Jánovce. Obec má problémy s divokými skládkami. Je potrebné, aby obec takýmto skládkam predchádzala alebo ich odstraňovala v začiatkoch ich vytvárania. Vodné toky, ktoré sú zanášané tuhým odpadom najmä obyvateľmi obce je potrebné čistiť vlastnými kapacitami. V niektorých miestach to je nebezpečné preto na

takéto miesta je objednanie techniky nevyhnutné. V súčasnosti sa vo väčšej miere vyskytuje daždivé počasie. Na ochranu osôb a majetku je dôležité rozšírenie a spevnenie koryta potoka v intraviláne obce.

Bývanie a sociálna oblasť

V tejto oblasti je prvoradou úlohou zabezpečiť kvalitné bývanie pre občanov a dôstojné žitie starých a nevládných občanov. Obec má dobré rozvinuté inžinierske siete. Iba časť Čenčice má nepostačujúci stav. V tejto časti je dôležité dobudovanie chýbajúcich sietí. Aby mladí obyvatelia ostávali v obci je potrebné zabezpečiť tvorbu nových ulíc. Obec sa potýka aj s veľkou nezamestnanosťou. Ak pri svojich aktivitách bude obec využívať svoj ľudský potenciál môže aspoň troška zlepšiť situáciu chudobnejšieho obyvateľstva. V rámci zapájania dôchodcov do verejného života obce podpora založenia klubu dôchodcov. V obci žije pomerne vysoký počet rómskej menšiny preto by bolo potrebné vybudovať komunitné centrum ako v niektorých obciach na Slovensku.

Doprava a technická infraštruktúra

Obec je dopravnou spojnicou miest Poprad, Spišská Nová Ves, Levoča a taktiež Kežmarok. Cesta I. triedy, ktorá prechádza obcou je v dobrom stave. O bezpečnosť chodcov popri hlavnej ceste zabezpečuje chodník. Chýbajúci chodník je v časti Čenčice od kostola smerom k rodinným domom. V obci na niektorých uliciach chýba vrstva asfaltu. Park, ktorý sa nachádza pri obecnom úrade by mal prejsť rekonštrukciou. Dôležitým opatrením bude taktiež inovácia verejného osvetlenia. Ak chce obec ušetriť na bežnej prevádzke výmena svetiel za úspornejšie je nevyhnutné. Pre väčší výber televíznych programov mala by obec zriadiť káblovú televíziu

Školstvo, šport, kultúra

Základnou úlohou poskytovať aj naďalej kvalitné predškolské vzdelanie najmenším a základné vzdelanie. Dôležité je aj pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov, prostredníctvom organizovania kultúrnych a športových podujatí internými a externými subjektami. V oblasti športu je potrebné vybudovať multifunkčné ihrisko pre školákov. Pre najmenších pri materskej škole detské ihrisko. Detská populácia má pomerne veľké zastúpenie.

Cestovný ruch

V obci je potrebné naplno využiť všetky danosti, ktoré územie disponuje pre rozvoj cestovného ruchu. Obec sa nachádza vo významnom turistickom regióne Spiš. Z hľadiska infraštruktúry cestovného ruchu obec nie je vôbec rozvinutá. Chýbajú jej informačné tabule pri pamiatkach a taktiež značené turistické chodníky. Taktiež tabula pri minerálnom prameni, ktorý sa nachádza Ubytovacie zariadenie sú v malom množstve iba v časti Čenčice. Zvýšenie propagácie obce či už cez internet alebo inými možnosťami by pomohlo. Obec svoju propagáciu bude riešiť spoločne s obcami združenými v občianskom združení MAS PRAMENE.

Strategický zámer prioritných oblastí

Strategický cieľ rozvoja obce definuje strategický zámer za jednotlivé priority oblasti. Strategický zámerom je predovšetkým udržať rozvoj všetkých definovaných prioritných oblastí obce pomocou jednotlivých opatrení.

Priorita č. 1: Ochrana životného prostredia

Cieľ 1.1 Zlepšovanie kvality životného prostredia

Opatrenie 1.1.1 Zlepšenie kvality vodného toku v obci

Opatrenie 1.1.2 Dokončenie kanalizácie v časti Čenčice

Opatrenie 1.1.3 V súlade s priatymi koncepciami zabezpečiť znižovanie podielu odpadov v obci a pokračovať v separácii odpadu

Cieľ 1.2. Informovanosť a poradenstvo v životnom prostredí

Opatrenie 1.2.1 Spracovať základnú koncepciu zabezpečenia informovanosti občanov v oblasti životného prostredia

Opatrenie 1.2.2 Zvyšovanie spolupráce obce s organizáciami zameranými na životné prostredie

Priorita č. 2 Rozvoj bývania a sociálnej oblasti v obci

Cieľ 2.1 Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých a nevládných občanov

Opatrenie č. 2.1.1. Pokračovanie terénnej sociálnej práce

Opatrenie č. 2.1.2. Zabezpečenie opatrovateľských

služieb Opatrenie č. 2.1.3 Podpora založenia klubu

dôchodcov Opatrenie č. 2.1.4 Vybudovanie

komunitného centra

Opatrenie č. 2.1.5 Pokračovanie v projekte miestnych

občianskych hliadok v obci

Priorita č. 3 Dobudovanie technickej a dopravnej infraštruktúry v obci

Cieľ 3.1 Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií a chodníkov

Opatrenie č.3.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Opatrenie č. 3.1.2 Vybudovanie chodníka

Opatrenie č. 3.1.3 Rekonštrukcia parku pri obecnom úrade

Cieľ č. 3. 2 Rekonštrukcia verejného osvetlenia

Opatrenie č. 3.2.1 Zníženie nákladov na elektrickú energiu obce

Opatrenie č. 3.2.2 Inovácia obecného rozhlasu

Priorita č. 4: Rekonštrukcia a budovanie kultúrnej, športovej, školskej vybavenosti

Cieľ č. 4.1 Budovanie športovísk v obci

Opatrenie č. 4.1.1 Zvýšenie kvality športového vyžitia najmenších

Opatrenie č. 4.1.2 Výstavba multifunkčného ihriska pre školákov

Cieľ č. 4.2 Podpora kultúrnych podujatí

Opatrenie č. 4.2.1 Organizovanie kultúrnych podujatí

Opatrenie č. 4.2.2 Organizovanie športových podujatí

Cieľ 4.3 Vybudovanie objektu poslednej rozlúčky

4.3.1 Dokončenie výstavby Domu smútku

Priorita č. 5 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľ č. 5.1 Propagácia obce

Opatrenie č. 5.1.1 Tvorba propagačných materiálov

Opatrenie č. 5.1.2 Stála aktualizácia webovej stránky

Opatrenie č. 5.1.3. Informačná tabula kultúrnej pamiatky

Opatrenie č. 5.1.4 Vyznačenie turistického chodníka k mestu Levoča

12 Akčný plán

Akčný plán predstavuje súbor konkrétnych riešení v podobe projektov a opatrení smerujúcich k dosiahnutiu stanoveného cieľa. Konkrétne projekty sú nápomocné k dosiahnutiu obrazu obce v budúcich rokoch, ktorý sme definovali vo vízii obce.

Priorita č. 1 : Ochrana životného prostredie

Opatrenie	1.1.1 Zlepšenie kvality vodného toku
Názov projektu	Regulácia potoka Sihof
Zdroj financovania	Eurofondy, obec, Povodie
Predpokladané náklady na investíciu	50 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	1.1.2 Dokončenie kanalizácie
Názov projektu	Kanalizácia v časti Čenčice
Zdroj financovania	Envirofond, Ministerstvo životného prostredia, obec
Predpokladané náklady na investíciu	200 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Priorita č. 2 : Rozvoj bývania a sociálnych služieb v obci

Opatrenie	2.1.2 Zabezpečenie opatrovateľských služieb
Názov projektu	Poskytovanie opatrovateľských služieb
Zdroj financovania	Európsky sociálny fond, Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny, obec
Predpokladané náklady na investíciu	55 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 2.1.5 Pokračovanie v projekte miestnych občianskych hliadok v obci
Názov projektu	Miestna občianska hliadka Jánovce
Zdroj financovania	Úrad vlády, Európsky sociálny fond, Ministerstvo práce sociálnych vecí a
Predpokladané náklady na investíciu	280 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 2.1.3 Podpora založenia klubu dôchodcov
Názov projektu	Založenie klubu dôchodcov
Zdroj financovania	obec, štátny rozpočet
Predpokladané náklady na investíciu	3 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 2.1.4 Vybudovanie komunitného centra
Názov projektu	Komunitné centrum
Zdroj financovania	eurofondy, štátny rozpočet, obec
Predpokladané náklady na investíciu	270 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Priorita č. 3 Dobudovanie technickej a dopravnej infraštruktúry v obci

Opatrenie	Opatrenie č.3.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Názov projektu	Miestne komunikácie
Zdroj financovania	eurofondy, štátny rozpočet, obec
Predpokladané náklady na investíciu	120 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 3.1.2 Vybudovanie chodníka
Názov projektu	Chodník v časti Čenčice od kostola
Zdroj financovania	eurofondy, obec
Predpokladané náklady na investíciu	35 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 017-2 018
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 3.1.3 Rekonštrukcia parku pri obecnom úrade
Názov projektu	Inovácia parku pri obecnom úrade
Zdroj financovania	eurofondy, obec
Predpokladané náklady na investíciu	30 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 3.2.1 Zníženie nákladov na elektrickú energiu obce
Názov projektu	Rekonštrukcia verejného osvetlenia
Zdroj financovania	eurofondy, obec
Predpokladané náklady na investíciu	80 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Priorita č. 4 Rekonštrukcia a budovanie kultúrnej, športovej, školskej vybavenosti

Opatrenie	Opatrenie č. 4.1.1 Zvýšenie kvality športového vyžitia najmenších
Názov projektu	Detské ihrisko
Zdroj financovania	eurofondy, obec
Predpokladané náklady na investíciu	12 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Výstavba multifunkčného ihriska pre školákov
Názov projektu	Multifunkčné ihrisko
Zdroj financovania	eurofondy, obec, nadácie
Predpokladané náklady na investíciu	70 000 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Priorita č. 5 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Opatrenie	Opatrenie č. 5.1.1 Tvorba propagačných materiálov
Názov projektu	Propagačné materiály
Zdroj financovania	eurofondy, obec, občianske združenie
Predpokladané náklady na investíciu	7 500 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 5.1.3. Informačná tabula kultúrnej pamiatky
Názov projektu	Informačná tabuľa
Zdroj financovania	obec, občianske združenie
Predpokladané náklady na investíciu	500 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

Opatrenie	Opatrenie č. 5.1.4 Vyznačenie turistického chodníka k mestu Levoča
Názov projektu	Turistický chodník a informačná tabula
Zdroj financovania	obec
Predpokladané náklady na investíciu	2 500 €
Očakávaný termín realizácie	2 013- 2 023
Realizátor	Obec Jánovce

13 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu hospodárskeho sociálneho rozvoja obce v osemročnom období bude proces zameraný na sledovanie rozvoja obce. Pôjde o získavanie informácií o jednotlivých opatreniach obce zameraných na zníženie disparít územia. V prípade neúspešnosti týchto opatrení pripraviť iné opatrenia, ktoré pomôžu k lepšiemu rozvoju obce.

Monitorovanie bude obsahovať tieto činnosti:

- každoročne hodnotenie naplnenie cieľov, stanovených v programe
- spracovanie opatrení na nasledujúci rok
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov v jednotlivých opatreniach

Tieto činnosti uskutočnené v monitorovaní umožnia nám zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Dôležité je sledovanie výstupov, financovanie daných projektov. Hodnotenie bude vykonávané pravidelne pre meranie efektivity dosiahnutých cieľov. Samotné monitorovanie vykonáva obec. Hodnotenie sa vykonáva v priebehu realizácie projektov a ich ukončenia.

Harmonogram realizácie

Oblasť/rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Životné prostredie</i>										
<i>Bývanie a sociálna oblasť</i>										
<i>Dopravná a technická infraštruktúra</i>										
<i>Školstvo, šport a kultúra</i>										
<i>Cestovný ruch</i>										

Zdroj: Akčný plán obce Jánovce, 2014-2023

14 Záver

Program hospodárskeho sociálneho rozvoja obce bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie priorít a opatrení rozvoja obce Jánovce. Prvou časťou dokumentu je analýza z hľadiska prírodných a socioekonomických faktorov daného územia. Prvá časť nám poslúžila k definovaniu silných a slabých stránok obce. Ukázala nám príležitosti ale naopak aj ohrozenia, s ktorými obec môže počítat'. Súčasťou nej je aj dotazník verejnej mienky, v ktorom obyvatelia vyjadrili názor o fungovaní obce a jej budúcom rozvoji.

Základom druhej časti sa stala tvorba vízie obce ako bude vyzerat' v roku 2027. K dosiahnutiu tejto vízie bolo potrebné vytvoriť hlavný strategický cieľ obce. Pre dosiahnutie tohto cieľa bolo potrebné definovať základne prioritné oblasti rozvoja obce. V obci sme stanovili 5 hlavných prioritných oblastí, ktoré obsahujú ciele a opatrenia obce. Tieto ciele a opatrenia je potrebné plniť pre dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja obce. Výsledkom týchto opatrení je samotný akčný plán, kde sú jednotlivé projekty. V obci je potrebné zlepšiť tvorbu projektov najmä za pomoci finančných prostriedkov Európskej únie. Dôležitým bodom pri hodnotení plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je monitorovanie. Podľa časového harmonogramu jednotlivých projektov je vypracovaný aj harmonogram monitorovania. Tento harmonogram je potrebné dodržiavať.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie strategického cieľa bude závisieť od mnohých faktorov a to najmä od úspešnosti získania finančných prostriedkov na dané opatrenia.

Schválený PHSR, je otvorený dokument, ktorý môže byť doplnený o nové opatrenia. Niektoré opatrenia nemusia byť vykonané pre dôležitosť iných opatrení v danom čase.

15 Vypracovanie programu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jánovce bol spracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 539/ 2008 Z.z o podpore regionálneho rozvoja. Vychádzal z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja. Opiera sa o predošli Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jánovce a taktiež o územný plán obce. Dokument bol schválený obecným zastupiteľstvom obce Jánovce.

Zhotoviteľ :

Mgr. Tatiana Faltinová - ECO-SOMENT

05972 Vrbov 310

Objednávateľ :

OBEC JÁNOVCE

Jánovce 248, 059 13

16 Zoznam použitej literatúry

[http:// www.agroporadenstvo.sk](http://www.agroporadenstvo.sk)

<http://www.euractiv.sk/>

<http://www.obecjanovce.sk>

<http://www.valka.cz>

<http://www.vupop.sk>

<http://www.vysoke-tatry.sk>

http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=2369

Baláž, I. a i. 2004. *Biogeografia*. Nitra: FPV UKF v Nitre, 2004. 120 s. ISBN 80-8050-741-4

Geografický kartografický ústav, 2008

Jedlička, L. – Kalivodová, E. 2002. Zoogeografické členenie: Terestrický biocyklus. Mierka 1: 2 000 000. In Atlas krajiny SR. Hrnčiarová, T. red. Bratislava, Banská Bystrica : MŽP SR; SAŽP, 2002, s. 118. ISBN 80-88833-27-8

Lacika, J. 2001. Geomorfológia. Banská Štiavnica : UMB FPV, 99 s.

Lapin, M. a i. 2002. Klimatické oblasti. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny SR.

Lukniš, M. a i. 1972. *Slovensko 2 – Príroda*. Bratislava : Obzor, 1972. 920 s.

Mazúr, E. – Lukniš, M. 1980. Geomorfologické jednotky. Mierka 1 : 500 000. In: *Atlas Slovenskej socialistickej republiky*. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980. s 54..

MICHALKO, J. a kol. 1986 : Geobotanická mapa. ČSSR

PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015

Peringhát, M. 2002. Dejiny filiálky Malý Slavkov. Spišské Podhradie : DP. 76 s.

Plesník, P. 2002. *Fytogeograficko-vegetačné členenie*. 1:1 000 000. In : *Atlas krajiny Slovenskej republiky*. 1.vyd. Bratislava : Ministerstvo životného prostredia SR, 2002. ISBN 80-88833-27-2

Roth, P, 1997. Z dejín obce Jánovce, 64s.

Šály, R. 2000. Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska Bratislava: VÚP a OP 2000. 76 s. ISBN 80-85361-70-1

Štatistický úrad Slovenskej republiky, Bratislava. 2014. *Mestská a obecná štatistika*.

Vass, D. a i. 1988. *Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. 1 : 500 000*. 1. vyd. Bratislava : Geologický ústav Dionýza Štúra, 1988.

Schválené obecným zastupiteľstvom dňa